

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Rex Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürzőnyelv: Közlöny. Arad. -: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosi kiadása és retáció nyomása. Műveljenek naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félv. 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 90 Lej. Köb. -: Egyes szám 3 Lej. Postáraap 5 Lej. -: (Bucurestiben 50 bani felár.) Művelések tarifa szerint. -:

XLVII. évfolyam, 218. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897-1932.

Vasárnap, 1932. szeptember 18

Csodavonatok

Zöldpostós asztalu nemzetközi konferenciák, százpeccés diplomáciai egyezmények, gazdasági megállapodások és kereskedelmi szerződések kulisszái között keresi magát Európa lelke. Tízennyolc éve, hogy elvesztette magát, valahol a Doberdó sziklatömbjei között, vagy a marnai lapályok buzarengetegében és még tizennégy esztendő sem volt elégséges hozzá, hogy önmagára találjon. A konferenciák és egyezmények, a szerződések és megállapodások szövevényes paragrafus-erdejében el-tikkad a friss levegő, a szabad napfény után sóvárgó lélek s a Dunamedence tág területein keresztül a gazdasági háboru vámbarrikádjain keresztül bukácsolva hömpölyög a vén Duna árja a Schwartzwaldtól a Fekete-tenger felé...

Ne lenne hát semmi remény, hogy az egymással szomszédos országok népei végre megértsek egymást?

Nem volna semmiféle eszköz arra, hogy az egymás mellett küzködő emberek megismerhessék egymás értékeit, hogy aztán becsülni tanulják őket?

Ha valaki most Piccard ballonján tizezer méter magasra fölemelkedne a föld fölé, hogy onnan egy erős távcsővel letekintsen a Dunamedence lapályaira, bizonyára nem látna mást, mint egymásba-folyó, zöld, sárga barna és szürke földeket, erdőket, mezőségeket. Hiába keresné az áthághatatlan vámfalakokat, hiába az elfogultságok szöges drótakadályait: csak az őszereji anyaföld mosolyogna föl hozzá a maga békés mosolyával. És talán az éles tárgylenese alatt feltűnnének azok a miniatűr kis vonatko-csisorok is, amelyek a Duna felől robognak. a Királyhágón át a Délkeleti Kárpátokon keresztül a Fekete-tenger felé; vagy a román alföld legnagyobb városából indulnak, hogy megközelítsék a magyar Duna-menti fővárost.

Vajjon gondolna rá az illető, tizezer méter magasságban, hogy ezek a kis miniatűr kocsisorok azok az apró láncszemek, amelyek — tizennyolc éve először — újra egymásba kapcsolják a Dunamedence nemzetét?

Egy budapesti és egy bucuresti-i napilap szerkesztőségében fogant a gondolat, hogy „Filléres vonatok” csereakciói útján hozzák egymáshoz közel azokat az embereket, akiket a háboru gyűlölködő szelleme elsodort egymás mellől. A bucuresti-i vendégeket így fogadhatta igaz magyaros vendégszeretettel a magyar főváros népe. Egy ragyogó kultúra gócpontját volt alkalmunk megismerni Budapestben — mondotta hazatérte után Bucuresti város főpolgármestere és ez az elragadtatás érzésének hangján megnyilatkozott pár szó többet mondott, mint tizennyolc eddigi év ellentéteket élesztő propagandája, igazabb volt, mint ezer uszító tankönyv lélekmérgezése.

A „Filléres cserevonatok” Nagyvárad, Kolozsvár, Brassó és Bucuresti után ezen a héten Aradra is ellátogatnak. Hozzák a magyarországi látogatók százait, akiket nemcsak mi, magyar testvéreink várunk szeretettel, hanem akiket ugyanilyen vendégszeretettel vár Arad román társadalma is, mint amilyen igaz vendéglátással fogadták őket Nagyváradon, Kolozsváron, Brassóban. A közvetlen érintkezés leegyszerűsíti a mesterségesen felnagyított problémákat és az egymás mellett élő, az egymásra utalt nemzetek fiait természetes egy-

Megrendszabályozza a kormány a kartelleket

Éles szóharc a Kamarában Lupu dr. és Mirto miniszter között a tengerészeti panama ügyében -- Interpelláció az üvegárak miatt -- A Kamara megszavazta a CFR autonomiájáról szóló törvényt

Ionescu tábornokot nemzeti hősnak mondotta egy képviselő

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délutáni ülésén dr. Lupu ismét az Ardealul hajó megvételét tette szóvá és azt mondotta, hogy Mirto, amikor tegnap felolvasta Vlasopol hajóparancsnok levelét, csak a levél felét olvasta fel.

Mirto: Az egész levelet ismertetem.

Lupu: Önt valami gazember félrevetette. Tisztességes és korrekt embernek ismerem, de felületesen jár el ebben az ügyben.

Mirto: Vlasopol levelében azt írja, hogy egy semmirevaló ember állandóan támadja őt.

Lupu: Egy miniszter, aki annyira felületesen jár el éppolyan semmirevaló.

Mirto erre kijelenti, hogy nem Lupura értette kijelentését, mire Lupu is visszavonja megjegyzését.

Mirto: Valószínűleg egy másik Ardealulról lesz szó minthogy amiről ön beszél, az husz éves, amit pedig megvettek, az kilenc éves hajó.

Boseteanu a nátrálekos nyugdíjak ügyében interpellál, mert attól fél, hogy az év végén a költségvetésből eltűnik ez az összeg.

Mirto: Egy rendelettel megoldjuk a kérdést.

Cociusnak a telefondíjak leszállítását sürgeti. Pop Valér a táblaüvegek árát teszi szóvá. Egy négyzetméter táblaüveg 112 lej, holott

rendes körülmények között 25 lejnek sem szabadna lennie.

Mirto: Megrendszabályozzuk a kartelleket és a bűnösöket megbüntetjük.

Cuza: Ezt ipar és kereskedelemügy kartársá nevében is mondja?

Mirto: Természetesen, ez benne van a párt programjában.

Radeanu szociálista a katonai szolgálati idő leszállítását sürget. Paripaeanu és Cuza tiltakozik ez ellen. Ezután a kamara megszavazta a CFR autonomiájáról szóló törvényt.

A Kamara délutáni ülésén a CFR autonomiájáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Radeanu (szociálista) támadta a javaslatot. Necula (liberális) csodálatát fejezte ki, hogy a kormány, amely mindig az autonomiák barátja volt, most meg akarja szorítani a CFR autonomiáját. Radovici (jorgista) azt mondta, hogy Ionescu tábornok nemzeti hős, akit nem illik alattomosan támadni. A vezérigazgató modern intézményt csinált az államvasutból és rendbehozta azt, amit elődei mulasztottak.

A haditengerészeti visszaélésekről a Lupu folytatja cikksorozatát. Eszerint az államot több, mint százmillió kár érte, főleg a két torpedóromboló és a tengeralattjáró átadása körüli visszaélésekről kifolyólag.

Olaszország szakít a Népszövetséggel, ha Genfben nem teljesítik a németek követeléseit

Grandi megbeszélése Mussolinivel — Gyorsabb leszerelésre ösztönzi Anglia Franciaországot —

A német kívánságok elfogadása mellett foglal állást Olaszország

Londonból jelentik: Grandi londoni olasz nagykövet ma visszaérkezett az angol fővárosba. A nagykövet Rómában volt, ahol Mussolinivel folytatott megbeszéléseket a német fegyverkezési jegyzék ügyében. Megállapodtak abban, hogy Olaszország a német kívánságok elfogadása mellett foglal állást. Grandi megbízást kapott arra, hogy igyekezzen rábírni az angol kormányt az olasz álláspont támogatására. Olaszország egyébként minden fenntartás nélkül elismeri a német követelések jogosságát.

Anglia és Franciaország delegátusai Genfben tárgyalják le a német jegyzék kérdését.

szerűséggel ébrednek rá arra, hogy mennyire egyforma sors egyesíti őket láthatatlanul is fennálló emberi közösségbe. És nagyon sokan rá fognak jönni, mint ahogyan rájöttek már, hogy nem kell tizezer méteres magasságokba emelkedni a tényeken felül, hogy erre a romá-

Anglia úgy igyekszik elsimítani a francia-német konfliktust, hogy Franciaországot fokozatosabb és gyorsabb leszerelésre bírja. Arra nézve is megfelelő intézkedést tett az angol kormány, hogy Németország részt vegyen a leszerelési konferencián.

A római jelentések szerint Olaszország mindent elkövet arra nézve, hogy a német követeléseket teljesítsék. Amennyiben Genfben nem sikerül álláspontjának respektálását kivívnia és ezzel csorba esik Olaszország tekintélyén, úgy szakít a Népszövetséggel.

nok, a magyarok ráébredjenek. A cserevonatok acéltestei egyre sűrűbb kapcsolatok kötik össze a szakadékokat az országhatárok népei között, mert ezeket a csodavonatok a felvilágosultság szelleme irányítja és a kölcsönös megértés varázsereje röpti előre az időben.

Bensőségesen ünnepelték meg Ségá 25 éves fennállását

és a városrész alapítóját, Lantos Miksát

Az ünnepi est lefolyása — A Polgári Kör elkészítette Lantos Miksa arcképét — Felköszöntőkben méltatták az ünnepelt érdemeit

Lantos-telepnek akarják elnevezni Ségát

Bensőséges és nem mindennapi ünnepség színhelye volt ma este Ségá egyik háza: huszonöt éves jubileumát ülték annak, hogy Aradnak ez a városrésze felépült és ugyanakkor elismeréssel, tisztelettel és ünnepléssel adóztak annak a szinte páratlan szorgalmu, energiájú és fáradhatatlan embernek, Lantos Miksa tanítónak, volt városi tanácsosnak, akinek nevéhez fűződik nemcsak ennek a telepnek az alapítása, de fejlesztése, gyarapítása is. Az ünnepséget Serban Sándor házában rendezték. Az udvart, az asztalokat virágok díszítették és a kapuval szemközti falon azonnal szembeötlött az a tábla, amelyet a Ségai Polgári Kör állított fel és amelyen ez a felírás díszlett: „Éljen Lantos Miksa elnök. 1907—1932.” Az ünnep-est alkalmából többszázan gyűltek össze az udvaron a terített asztalok mellett, a melyek körül ott serénykedtek a rendezőgárda hölgytagjai, akik a felszolgálásról és az ételek kifogástalanságáról gondoskodtak. Az ünnepség rendezőbizottságának élén egyébként ma is azok állottak, akik az első házak felépítésének még szemtanúi voltak: Wirth József, Höhn Géza, a ségai magyar párttagozat agilis jegyzője, Höhn Gézáné, Gantner Lajos, Schampek József, Buchsbaum János, Vitális Sándor. Annál az asztalnál, amelynél később Lantos Miksa foglalt helyet, többek között ott láttuk dr. Parecz Béla volt országgyűlési képviselőt, dr. Velcsov Géza volt polgármestert, az aradi Magyar Párt aradi tagozatának ügyvezető-elnökét, dr. Nagy Sándort, Daniél Pétert, Juhász Gábort, dr. Werner Jánost, dr. Szöllösy Istvánt, Wirth Józsefet, dr. Nagy Lászlót, Hajas Illést, Boros Károlyt.

Meghívják az ünnepeltet

Az ünnepséget Wirth József, a Ségai Polgári Kör alelnöke nyitotta meg, aki az egybegyűlteket üdvözölte, majd pedig arra kérte Buchsbaum Jánost, Rauman Lipótot, Vitális Lajost, Hentz István és Schobesberger Vilmost, hogy keressék fel az ünnepeltet és hívják meg a jubileumi vacsorára. Valamivel kilenc óra után érkezett meg a küldöttség társaságában Lantos Miksa, akit az egybegyűlték lelkes „Éljen!”-nel fogadtak, majd pedig a Ségai Polgári Kör dalárdája Buchsbaum karnagy vezetésével elénekelték az „Éljen soká” kezdetű dalt. Fehér ruhás kisleány lépett ekkor az asztal elé, ahol Lantos Miksa helyet foglalt és meleghangú versben köszöntötte fel az ünnepeltet. A nyolc éves kisleány Buchsbaum Icu-ka, akit verséért meleg taps fogadott, csokrot nyújtott át Lantos Miksának, majd pedig az öt éves kis Serban Magda lépett elő, aki a ségai tanulók nevében üdvözölte az ünnepeltet. Fátyolos szemekkel hallgatta Lantos Miksa a gyermekek beszédét, amelyek után Wirth József, a nemrégiben megalakított Polgári Kör alelnöke emelkedett szólásra:

— A ségai munkástelepesek nevében üdvözölöm Lantos Miksát — mondotta az alelnök — a telep megalapítóját, aki lankadatlan munkát fejtett ki a telep fejlesztésének érdekében. Mi, akik vele együtt dolgoztunk, tudjuk csak azt, hogy mit dolgozott a köz érdekében és mi munkába került az, amíg a ségai munkások házához jutottak. Mi úgy nézünk Lantos Miksára, mint ahogy egy családapára szokás, tisztelettel, becsüléssel és szeretettel és ennek a szeretetnek jeléül öröklítettük meg arcképét.

Ebben a pillanatban széjjelhuzódott a lepel, amely Lantos Miksa arcképét borította, körülötte kigyulladtak a lámpák és Lantos Miksa megilletődött hangon mondott köszönetet a meglepetésért, a Balla Frigyes által készített szénrajzért, amellyel a Ségai Polgári Kör meg-

tisztelte elnökét. Ezután a dalárda a „Rég vár-tuk ezt a szép napot” kezdetű dalt énekelte, majd pedig a vacsora következett. Vacsora közben több üdvözlő távirat és levél érkezett, köztük Löcs Rezsőtől, Arad volt polgármestere-től és a pécskai Magyar Párttól. Ugyancsak a vacsora alatt mutatták meg az egybegyűl-teknek azt az ezüst babékoszorút, amelyet a ségai telepesek még 1916-ban ajándékoztak Lantos Miksának érdemei elismeréséül. A vacsora első szónoka Höhn Géza volt, aki azon régi ségai telepesek nevében és megbízásából mondott szívből jövő üdvözlő szavakat, akik betegesen fekszenek otthon vagy akiket aggsá-guk gátolt meg abban, hogy Ségának ezen az ünnepén résztvegyenek.

Amikor a következő szónok, Szöllösy Ist-ván dr., a tanítóképezde nyugalmazott igazgatója szólásra emelkedett, könnyekbe lábadt Lantos Miksa szeme: az egykori tanár, az egykori felettes jött most elismerését kifejezni a tanítvány előtt, aki nemcsak az iskolában, tanítás közben, de kint az életben, annak ezer problémája között is méltó módon megállotta helyét. Werner János dr., Lantos Miksa egyik régi barátja, azokról az időkről beszélt, amikor Ségá fejlődni kezdett, majd pedig Velcsov Gé-za dr. az aradi magyarság és a Magyar Párt-köszönetét tolmácsolta.

— Ez az ünnepség kiemelkedik a szokásos ünnepések sorából, mert a mai estét valóban a lelkeség hozta létre. Különösen figyelemre méltó egy ilyen ünnepség akkor, amikor ezer és ezer anyagi bajjal küzdünk és úgy érzem, hogy az ő legnagyobb jutalma ez az ünnepség, amely tanujelét adja annak, hogy nem dolgozott hiába. Lantos Miksára és Ségára írtém poharamat.

Dr. Parecz Béla volt országgyűlési képviselő kedélyes hangon kezdte beszédét és azt emelte ki, hogy azokon az összejöveteleken és ünnepélyeken, amelyeket Lantos Miksa rendez, feltűnően sok az asszony és a leány. Ez Lantos sikerének a titka, mert ő az asszonyokat is bele tudta kapcsolni a teremtő munkába és minden bizonnyal nem kis mértékben kö-zönhető az asszonyoknak a ségai családi há-zak felépülése. Utalt Lantos Miksa legújabb munkájára, a Polgári Kör megvalósítására és Lantos legújabb tervére a Népház megterem-tésére.

Dr. Nagy Sándor mindenekelőtt elmon-

Tilea dr. miniszterelnökségi államtitkár Aradra jön

Vaida-Voevod Sándor miniszterelnök külföldi utra indulása után Tilea Viorel dr. államtitkár is külföldre megy — Chemarista-kongresszust készítene elő Aradon

Szenzációs háttérű, bizalmas információ érkezett a mai nap folyamán Arad közigazgatási vezető-köréhez. A bucaresti-i hír arról számol be, hogy a kormány egyes vezető-egyéniségei

Arad városát szemelték ki arra, hogy itt tart-sák meg szeptember hó végén, vagy október hó elején — a szebeni nemzetközi cserkész-jamborée mintájára — a nemzeti-parasztpárt chemarista-alakulatainak országos kongressz-uszát.

Amint ismeretes, a szebeni nemzetközi cserkész-jamborée nagyszabású ünnepségek-

Fog a mai viszonyok foly-tán a legmérsékeltőbb árak mellett készül Halmos fogásánál, Cilea Bana-tulul (Asztal-or S.-u.) 2.

dotta, hogy Barabás Béla dr. csak azért hiányzik erről az ünnepségről, mert jelenleg gyógykezelés végett Jugoszláviában tartózkodik, majd pedig megható szavakkal emlékeztet meg arról, hogy az ünnepség előtti napon Lantos Miksának az volt első gondolata, hogy kimenjen a temetőbe szülei sírjához és ottan mondjon imát azért, hogy ezt a napot megér-hette. Végül hangsúlyozta, hogy Lantos Miksa legnagyobb érdeme az volt, hogy kul-turembereket nevelt Ségán. Juhász Gábor arról beszélt, hogy az agglegény Lantos Miksának minden családnál nagyobb családja van: a ségai lakosság, amely őt valóban családfőként tekinti. Barabás István ségai lakos keresetlen szavakkal köszöntötte fel Lan-tos Miksát és azt javasolta, hogy nevezzék el Ségát Lantos-telepnek és és indítsanak ennek az elnevezésnek érdekében a hatóságoknál akciót. Az egybegyűlték ezt a javaslatot általános helyesléssel fogadták. Oravetz Ferenc a Polgári Kör dalárdája nevében üdvözölte Lan-tos Miksát, majd pedig könnyektől fátvolog-hanogn válaszolt Lantos Miksa mindazokra, a melyek az est folyamán elhagzottak.

Lantos Miksa válasza

Rövid szavakban vázolta élettörténetét, attól kezdve, hogy betegsége miatt a tanulást abba kellett hagynia, könyvkötő inasnak ad-ták, majd pedig mégis a tanítóképzőbe kerül-hetett és megvalósíthatta azt a vágyát, hogy tanító lehessen. Sokat járt külföldön, tanult és amikor kikerült Ségába, az volt az egyetlen célja, hogy ennek a városrésznek, a külváros emberének érdekében dolgozzon. Felemlítette Aradváros egykori és jelenlegi vezetőit, akik mindenkoron segítségére voltak munkájában, hálásan emlékezett meg a sajtó munkásairól, akik a köz érdekében kifejtett munkából szin-tén részt vállaltak és akiket arra kért, hogy továbbra is dolgozzanak a telep érdekében. Meleg szavakkal köszönte meg Velcsov dr., Parecz Béla dr., Nagy Sándor dr. és Szöllösy István szavait és beszédét azzal fejezte be, hogy továbbra is nagy családjának, Ségá lakosságának érdekében akar dolgozni, a Polgári Kör keretében segély-akciókat kíván szervezni. Végül imát mondott és arra kérte a ségaiakat, hogy tartsák meg továbbra is sze-retetükben. Utána Nagy László dr. ismert aradi ügyvéd szép beszéd keretében üdvözölte Velcsov Géza dr.-t, a Magyar Párt képviselő-jét. Az egybegyűlték elhatározták, hogy táv-iratot küldenek Barabás Béla dr.-nak, a táv-irat szövege a következő:

„A ségai polgárok, Ségá 25 éves fennállá-sának és Lantos Miksa ünnepelésének al-kalmából, szeretettel és tisztelettel üd-vözlik Méltóságodat, Wirth József alelnök”

A szép ünnepség, amelyen a zenét a Polgári Kör zenekara szolgáltatta, bensőséges hangu-latban ért véget.

nek főrendezésével a kormány és az udvar Tilea Viorel dr. sajtófőnököt bízta meg. Ezek a cserkész-ünnepségek mintaszerű pontosság-gal sikerültek s ebben nem kis érdeme volt Tilea államtitkárnak is, aki személyesen alkotta meg az ünnepségek programját. Ez a körülmény, valamint az a tény, hogy Tilea Viorel dr. a chemarista-csoportnak ma is tényleges vezetője, arra készítette a kormányt, hogy az aradi chemarista-ünnepségek rendezésével is Tilea sajtófőnököt bízta meg.

Aradról az államtitkár — bizalmas infor-mációk szerint — külföldre utazik, hogy nagyfontosságú pénzügyi tárgyalásokon ve-gyen részt Berlinben.

Arad régi tanácsának visszahelyezésére megindult a törvényszerinti eljárás

Közigazgatási vezérfelügyelők nagyjelentőségű látogatásai Aradon — Miloteanu Mihály kerületi közigazgatási vezérfelügyelő utasításai a megyei főbíráknak — Gherman Joe közigazgatási vezérfelügyelő vasárnap érkezik, hogy vizsgálatot vezessen le a Lutai dr. polgármestersége alatt működött városi tanács ügyében

Meglepetésektől tart a kormány Arad községi választásain

Előkelő látogatója volt ma délelőtt az aradmegyei prefekturának, ahova a reggeli órákban megérkezett Bucurestiből *Miloteanu Mihály* belügyi kerületi vezérfelügyelő. Amint az *Aradi Közlöny* napokkal ezelőtt megírta, a belügyminiszter a közelgő községi választásokra való tekintettel három közigazgatási kerületre osztotta be az országot, mindegyik kerületnek az élére egy-egy központi szolgálatot teljesítő közigazgatási vezérfelügyelőt küldve ki kerületi hatáskörrel, hogy a szükséges instrukciókkal ők lássák el az egyes megyék prefektusait, járási vezetőit és polgármesterét. Az aradi I. kerületi beosztást viselő községi választási körzet vezetését *Miloteanu Mihály* közigazgatási vezérfelügyelő kapta, aki haladéktalanul hozzá is látott, hogy feladatainak minél hamarabb meg is felelhessen.

Miloteanu kerületi közigazgatási vezérfelügyelő felkereste dr. *Lázár Ágoston* megyei prefektust, aki előtt teljes részletességgel kifejtette a kormány intencióit a közeli községi választások lebonyolítására vonatkozólag. Ezen a megbeszélésen résztvett *Popu M. János* dr. alispán, megyei közigazgatási igazgató is, majd a kerületi vezérfelügyelő a járási főszolgabírák számára tartott egy értekezletet, a községi választásokra vonatkozó gyakorlati utmutatással és elvi instrukciókkal látva el őket.

A közigazgatási szakférfiu látogatása természetesen nagy feltűnést keltett a megye

közigazgatásában. Most már bizonyosnak látszik, hogy a kormány a községi választásokat valóban megtartja még az ősz folyamán. Értelhető a kormány nagy apparátussal nekikészülő elővigyázatossága is, mert hiszen ha valóban visszahelyezik az előző, legutóbbi nemzeti-parasztpárti tanácsokat, úgy különösen Arad megye területén még sokféle politikai meglepetésre lehet elkészülve. *Miloteanu* közigazgatási vezérfelügyelő a délutáni gyorsal elhagyta Aradot és Bucurestibe utazott vissza.

Miloteanu vezérfelügyelő távozásával egyidejűleg kaptuk a hírt, hogy egy másik belügyi közigazgatási vezérfelügyelő érkezik vasárnap Aradra. Ezuttal Arad megye közigazgatásának egyik régi ismerőse, *Gherman Joe* dr. belügyminiszteriumi vezérfelügyelő érkezik meg, hogy több napon át tartó anketot tartson a legutóbbi választott városi és megyei tanács működéséről. Értesítéseink szerint *Gherman Joe dr. belügyi vezérfelügyelő azzal a bizalmas megbízatással jön, hogy megállapítsa: szó lehet-e arról, hogy visszahelyezzék a Lutai Cornel dr. polgármestersége alatt működött városi tanácsot* és milyen jogi indokok alapján rendelkezhet el annak idején a Iorga—Argetoianu-kormány ennek az utolsó választott városi tanácsnak a feloszlását? Könnyen lehetséges, hogy a belügyi vezérfelügyelő több hetet is eltölt Aradon a vizsgálat lefolytatásával, melynek eredményei elé általános figyelemmel tekintenek.

Modern esillárt tervez készít:

Pintér & Co.
tűkőgyár. Gyári árak!

oroszfogságba került. Szibériába vitték, ahol letelepedett és benősült egy vagyonos gazda családjába. Most ott él, feleségével és három gyermekével és *nem is szándékozik hazatérni*. A hír nagy örömet keltett s *Ciul Tódor* elhatározta, hogy hivatalosan is megállapíttatja, hogy öccse él. Az orosznyelvű levéllel jelentkezett a községhez, felmutatta a fényképet és kérte, *semmisítsék meg öccse holttanúlvánítását*, mert ime, látható bizonyítékát mutatja fel annak, hogy a halottnak gondolt öccse él. A községi jegyző ilyen értelemben hivatalos bizonyítványt is kiállított és az ügy aktái az aradi törvényszékhez kerültek döntés végett.

A bíróság ma tárgyalta az érdekes esetet és állásfoglalása szenzációs volt.

A bíróság ugyanis nem fogadta el a fényképet és az orosznyelvű levelet — amelyet senkisémm tudott lefordítani — annak bizonyítékaként, hogy Ciul Miklós tényleg él és elutasította a holttanúlvánítás megsemmisítésére irányuló kérelmet.

Kimondotta, hogy abban az esetben, ha a család mégis ragaszkodik kívánságához, úgy szerezzen be hivatalosan is tekintetbe vehető bizonyítékokat és kérje a per újrafelvételét. Az új bizonyítékok alapján a bíróság hajlandó még egyszer tárgyalás alá venni az ügyet és dönteni, elismeri-e hivatalosan *Ciul Miklós* életbenlétét, vagy sem.

Jogászai körökben mindenesetre nagy érdeklődést keltett a döntés, miután most az a helyzet, hogy az *Oroszországban élő aradmegyei gazda hivatalosan továbbra is halott marad Románia területén* — legalább is addig, a míg egy újabb bírósági döntés nem intézkedik másképpen.

Igazságtalan vádak miatt lett öngyilkos a nagyörszi gyógyszerészkisasszony

Kolozsvárról jelentik: A három héttel ezelőtt történt, nagy feltűnést keltő öngyilkosság ügyében, melynek halálos áldozata, mint ismeretes, *Medveczky Olga* nagyörszi gyógyszerész-kisasszony volt, most váratlan fordulat állott be. Dr. *Nepperné*, a nagyörszi gyógyszerész felesége, ahol *Medveczky Olga* alkalmazásban volt, levelet intézett az öngyilkos leány szüleihez, amelyben elmondja a dráma előzményeit, amelyek tulajdonképpen a fiatal leánynak kezébe adták a mérgepooharat.

Egy napon ugyanis azzal állt elő *Olga* — ezt írja levelében *Nepperné* — hogy udvarlója, egy nagyörszi fiatalember kompromittáló dolgot mondott *Nepper Babáról*, a gyógyszerész leányáról. *Nepperné* ezt közölte férjével, aki a fiut semmisítette *Medveczky Olgával*. Ez a szembesítés augusztus 25-én történt meg és ekkor, legalább is ezt írja *Nepperné*, a fiatalember súlyos erkölcsi vádakot emelt *Medveczky Olga* ellen. Az urileányt ezek az igazságtalanul ért vádak annyira elkésértették, hogy augusztus 28-án Kolozsváron a Simplon-szállóban megmérgezte magát.

CORSO-MOZGO mai műsora! Leánykerés a hadgyakorlaton! Utoljára.

A saison első nagy zenés katonai vigiátéka. A nézők harsogó kacagása jutalmazza *Gretl Thelmer, Paul Heidemann, Ida Wüst* nagyszerű alakítását.

Vasárnapi MATINÉ d. e. 11 1/2 órakor:

Betörő.

UFA operett. *Lillian Harvey, Willy F. Itsch.*

D. U. 3 órakor: **Rajna virága.**

Nagyszerű diákoperett. *Fritz Schuitz, Ida Wüst* stb

CORSO-MOZGO! PREMIER HÉTFŐN!

A FEKETE LOVAG!

Érdekessítő zenés kalandorfilm a spanyol lovagok korából Amerika meghódításának idején!

RICHARD TALMADGE

BARBARA BEDFORD

Jelentkezett a holtnak nyilvánított aradmegyei gazda, akinek halottá nyilvánítását azonban nem semmisítette meg az aradi törvényszék

Hosszu esztendők után fényképet és orosz nyelvű levelet küldött otthon hagyott családjának — A törvényszék nem fogadta el bizonyítéknak a levelet és az életben levő gazda továbbra is holtá nyilvánított marad

Megtörtént már sokszor, hogy a sors különös szeszélye folytán halottnak deklaráltak élőket. Különösen a háboru utáni időkben ismétlődtek meg hasonló esetek és sokan, akik nyomtalanul eltűntek a harcerekben, évek múltán váratlanul jelentek meg otthon, ahol már régen elfelejtették őket. Furcsa családi tragédiákat okozott az ilyen váratlan hazatérés. De a háborus eltűnések történetében szinte egyedülálló az az eset, amely most az aradi törvényszéket foglalkoztatta.

Ciul Miklós gazdalegény az aradmegyei Bokszeg községből vonult be 1914-ben a háboruba. Az orosz harcterre került és két éven át szorgalmasan érkeztek családjához a rózsaszínű tábori levelezőlapok, amelyek hírül adták, hogy *Ciul Miklós* egészségesen került ki a borzalmas harcokból. 1916-ban hirtelen meg-

szakadt a levelezés és a fiatal gazda többet nem adott hírt magáról. Családjá esztendőkön keresztül várt, azonban vége lett a háborunak, esztendők multak el a békekötés óta és *Ciul Miklós*ról még mindig nem tudott senkisémm bizonyosat. 1929. októberében azután családjá a borosjenői járásbíróshoz fordult azzal a kérelemmel, *nyilvánítsa holtá Ciul Miklóst*, aki tizenhárom év óta nyomtalanul eltűnt. A bíróság helyt adott a kérelemnek és a gazda tulajdonát képező ház és föld bátyja, *Ciul Tódor* kezébe került.

És most, hosszu évek múltán orosznyelvű levelet hozott *Bokszegre egy hazatért hadifogoly*. A borítékban fénykép, *Ciul Miklós* orosz parasztruhában, mellette csinos asszony és három gyermek. A hadifogoly elmondotta *Ciul* üzenetét, amelyben értesíti családját, hogy,

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

GOLDSCHMIDT-BANK R.-T. ARAD

által eladott 45964 számú sorsjegy

5,000.000 Lejt nyert.

Uj sorsjegyek már kaphatók!

Bridge-szövetséget akarnak alapítani Aradon

A levont tanulságok — Miért nem érvényesülhettek az aradi versenyzők Siófokon? — Mihalik Gyula nyilatkozata

A napokban érkeztek haza Siófokról Arad bridgebajnokai: Fényes Loránt és Mihalik Gyula, akik a siófoki nemzetközi bridgeversenyen vettek részt. A verseny eredménye már ismeretes az aradi versenyzőket az elődöntőben legyőzték, azonban függetlenül a most elért eredményektől, a siófoki verseny új tanulságokat eredményezett az aradi résztvevők számára, akik ezuttal először indultak nagy nemzetközi versenyen. Ezeket a tanulságokat érdekes módon foglalja össze Mihalik Gyula, az Aradi Közlöny munkatársának adott nyilatkozatában:

— Összesen 23 asztal játszott a nemzetközi versenyen és mi az A) csoportba kerültünk, erős budapesti játékosokkal szemben. Meg kell állapítani, hogy a budapesti bridgezők a világ legjobb játékosainak sorába tartoznak, akik rendszerrel játszanak. Aradnak sok kívülről bridge-játékosa van, de nálunk a rendszer hiánya okozza azt, hogy még nem érvényesülhettünk nagyversenyeken. Meglepő trükköket alkalmaznak a budapestiek a játék során, de ezekben is bizonyos rendszer állapítható meg. Nálunk Aradon hiányzik az a bridge-élet, ami például Nagyváradon található és aminek a nagyváradi játékosok szép eredményüket köszönhetik. Komoly eredményt értek el a nagyváradiak a döntőben és le kell szögezni, hogy nagyszerűen is játszottak. Aradon a bridgezők elszórva, megszokott társaságukban játszanak csupán. Ha versenyen eredményt akarunk produkálni, ezzel az elvvel szakítani kell. Módot kell találni arra, hogy a különböző egyletek játékosait időnkint összehozzuk és erre legalkalmasabb volna az Aradi Bridge-szövetség megalakítása. Sok aradi játékos tagadja a rendszerek szükségességét, a mostani versenyen azonban láttuk, hogy külföldön főként a Culberson-rendszert kultiválják.

— Ki kell jelentenem, hogy a rendezőség százszázalékosan beváltotta azt, amit az Aradi Közlöny a verseny rendezésekor hirdetett. Nagyon előzékeny fogadtatásban volt részünk és különösen dr. Heumann Károly volt az, aki minden tekintetben rendelkezésünkre állott és aki oda hatott, hogy siófoki tartózkodásunk minél kellemesebb legyen. Ellátásunk minden tekintetben elsőrendű volt. Sok szép élménnyel gazdagabban jöttünk haza és mondhatom, sokat tanultunk, amit hasznosítani is fogunk az aradi bridge-életben.

A meggyilkolt Bauer Félix dr. édesanyja 300 ezer lejt követel ügyvédi honorárium címén

Az alperes szerint Bauer dr. nyugtát adott arról, hogy nincs követelése — Kedden tárgyalja az aradi törvényszék az érdekes keresetet

Rejtélyes gyilkosság érdekes epilógusa kerül kedden az aradi törvényszék elé. 6 évvel ezelőtt 1926-ban gyilkolták meg titokzatos körülmények között Bauer Félix dr. aradi ügyvédet, akinek holttestét — mint ismeretes — a Marosból fogták ki. Bauer Félix dr. életében jóviszonyt tartott fent Moldovan chisindial jegyzővel, akinek annakidején csavargyára volt. Az ügyvéd intézte a gyár összes jogi ügyeit és állandó elszámolást viszonyban állott Moldovannal. Most, évek múltán Bauer dr. édesanyja, aki fia vagyonát örökölte, a hátrahagyott iratokból azt állapította meg, hogy Moldovan még háromszázhuszezer lejjel tartozik ügyvédi költségek címén.

Bauerné ügyvédje utján fizetésre szólította fel a jegyzőt, aki azonban kijelentette, hogy nem tartozott a meggyilkoltnak. Elmondotta, hogy szoros barátság állott fent közöttük és számos esetben fizetett ki pénzt Bauer Félix

— A nagyváradi eredményre visszatérve, még egy körülményre akarom felhívni az aradi bridge-játékosok figyelmét. Nagyváradnak külön tanára van, aki behatóan foglalkozik a bridgezőkkel és akinek utmutatása mellett folyton tanulnak. És éppen ezért tanácsos, ha az aradiak egyelőre nem igyekeznek nagy versenyeken szerepelni, hanem előbb kiépítik a rendszer-tanulást és azután — megfelelő felkészültséggel — próbálnak sikert elérni a nemzetközi versenyeken.

Komoly érdeklődésre tarthat számot Arad bridgezői körében Mihalik Gyula nyilatkozata, valamint az Aradi Bridge-szövetség megalakítására vonatkozó javaslata. Ha nem is tudunk komoly eredményt felmutatni Siófokon, de mindenesetre tanulságokat vonhattunk le belőle a jövőre nézve, mert ezt a versenyt megmutatta az utat, amelyen az aradi bridgezőknek haladniuk kell. És ha nem is arattunk győzelmet, de résztvevőnk a versenyen és bizonyítékát adtuk annak, hogy Aradon is fejlődőképes bridge-élet van.

dr.-nak, anélkül, hogy az összegről nyugtát kapott volna. Moldovan közölte azt is, hogy egy irat van a birtokában, amelyben volt gyáranak összes bitelezői, közöttük Bauer dr. is elismeri, hogy nincs követelésük vele szemben. Bauerné nem fogadta el az érvelést és pert indított Moldovan ellen a követelt 320 ezer lejt erejéig. Moldovan képviselőt dr. Moldovan Stella aradi ügyvédnő látja el, aki leánya a jegyzőnek. Jogász körökben nagy érdeklődéssel várják a bíróság állásfoglalását.

Mihály nagyvajda Londonba utazott

Az aradi állomáson várta be az expressz érkezését

Az Aradi Közlöny számolt be arról, hogy az elmúlt éjszaka Temesvárról jövet átutazott Aradon Károly király és Mihály nagyvajda.

A különvonat éjjel 11 óra 19 perckor érkezett meg az aradi állomásra és azalatt a 12 perc alatt, amíg a királyi vonat Aradon tartózkodott, a szerelvény egyik vagonját a vasúti munkások lekapcsolták és külön vágányra tolták. Ebben a vagonban Mihály nagyvajda aludt, aki a tervek szerint London felé folytatta útját. A különvonat az uralkodóval együtt 11 óra 31 perckor folytatta útját Bucuresti felé, míg Mihály vajda az Aradon maradt vagonban töltötte az éjszakát. A vaggont természetesen egész éjszaka a királyi őrségek egy Aradon maradt szakasza őrizte. Hajnali 5 órakor felköltötték Mihály vajdát, aki csakhamar frissen megjelent a szalonkocsi lépcsőjén, kiszállt a vagonból és mindaddig az állomás perronjára sétált, míg az expressz be nem érkezett. Ekkor Grigorescu ezredes, királyi adjutáns társaságában felszállt az egyik hálókocsiba, amelynek az ő számára fenntartott fulkájában elhelyezték csomagjait. Mihály nagyvajda, aki ezuttal először hagyta el az ország területét, Budapestet át Londonba utazott.

A herkulesfürdői gyilkosok nyomában vannak a hatóságok

Az Eberle-villa rejtélyes lakója — Ujlenyomatok a párkányon — Bucurestibe vezetnek a nyomozás szálai

Herkulesfürdőről jelentik: A fürdő közönsége még mindig annak a megdöbbentő kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosságnak hatása alatt áll, amely tegnapelőtt éjszaka történt az Eberle-villában és amelynek áldozatai: Eberle Christian nagykereskedő és felesége. A nyomozó hatóságok a legnagyobb apparátussal folytatják a vizsgálatot. A tegnapi és a mai nap folyamán a mehadiai csendőrség, az orsovai, valamint a karánsebesi bűnügyi hatóságok részéről egy bizottság és detektívek érkeztek Herkulesfürdőre, akik szintén bekapcsolódtak a nyomozás lázas munkájába.

A nyomozó hatóságok ezideig mindössze egyetlen pozitív adatra bukkantak. Megállapították ugyanis, hogy

egy állítólagos bucaresti-i tanárnőnek — Dumitrescu Johannának — köze van a borzalmas gyilkossághoz. Az asszony ugyanis a bűntény elkövetése óta eltűnt a villából

és a gyanút ezenkívül még az is megerősíti, hogy az Eberle-villa egyik lakója, aki a késő éjjeli órák-

ban ment haza, három sötét alakot látott a villából futólépésekben eltávozni. Ezek egyikében határozottan felismerte a bucaresti-i tanárnőt, aki két társával együtt eltűnt a közeli erdőben. Egy másik vallomás alapján megállapítást nyert az is, hogy a gyilkosság délutánján az

állítólagos tanárnő két jólöltözött férfival sétára indult az erdőbe

és onnan csak két órával később tért vissza. A nyomozást vezető hatóságok véleménye tehát az, hogy a bűntényt ez a két ismeretlen férfi követte el és a bestiális ügyben a nő segítségükre volt.

Azt is megállapították, hogy a bűnügy szálai Bucurestibe vezetnek és ezért a nyomozást vezető detektívek érintkezésbe léptek a bucaresti-i rendőrséggel. Megküldték oda az asszony ujlenyomatait, amelyeket a tanárnő ablakpárkányán vettek fel. Itt az asszony jobb tenyerének lenyomatát találták. Érdekes megemlíteni, hogy a tanárnő elutazása előtt

a legkisebb nyomot is eltüntette szobájából, nehogy támpontot hagyjon a rendőrségnek.

Kerékpárverseny Aradon

Az aradi „Meteor” klub ma rendezi a 100 kilométeres országúti kerékpáros bajnokságot a temesvári országúton. Start és cél a Gloria-pálya előtt, forduló Temesváron a Kadett-iskolánál. Indulás reggel 8 órakor beérkezés d. e. 12 órakor.

REGIA PUBLICĂ COMERCIALĂ
 LOTERIA DE STAT PRIVILEGIATĂ PE CLASE
 ROMÂN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK
LOTERIA DOUA ◊ MÁSODIK SORSJÁTÉK
 PLANUL TRAGERILOR ◊ JÁTÉKTERV

80.000 LOZURI
 SORSJEGY

40.000 CĂSTIGURI
 NYEREMÉNY

Clasa I—Első osztály

Tragerea — Huzás
 19—20 Octomvrie 1932

Căstiguri Nyeremény	Lei	Lei
1		700.000
1		300.000
1		100.000
2	50.000	100.000
5	20.000	100.000
10	15.000	150.000
20	10.000	200.000
50	6.000	300.000
160	4.000	640.000
2200	2.200	4.840.000
2450	căstiguri nyeremény	Lei 7.430.000

Clasa III-ik osztály

Tragerea — Huzás
 14—15 Decemvrie 1932

Căstiguri Nyeremény	Lei	Lei
1		900.000
1		300.000
1		100.000
2	50.000	100.000
5	20.000	100.000
10	15.000	150.000
20	10.000	200.000
50	8.000	400.000
160	6.000	960.000
2200	4.400	9.680.000
2450	căstiguri nyeremény	Lei 12.890.000

Clasa V-ik osztály

Tragerea — Huzás
 8 Februarie—16 Martie 1933

La clasa V-a în cel mai fericit caz
 se câștigă Lei:

Az ötödik osztályban a legszeren-
 esébb esetben lehet nyerni

10.000.000
 sau
 vagy **8.000.000**
 sau
 vagy **7.000.000**
 sau
 vagy **6.000.000**

Clasa II-ik osztály

Tragerea — Huzás
 16—17 Noemvrie 1932

Căstiguri Nyeremény	Lei	Lei
1		800.000
1		300.000
1		100.000
2	50.000	100.000
5	20.000	100.000
10	15.000	150.000
20	10.000	200.000
50	7.000	350.000
160	5.000	800.000
2200	3.300	7.260.000
2450	căstiguri nyeremény	Lei 10.160.000

Clasa IV-ik osztály

Tragerea — Huzás
 9—10 Ianuarie 1933

Căstiguri Nyeremény	Lei	Lei
1		1.000.000
1		300.000
1		100.000
2	50.000	100.000
5	20.000	100.000
10	15.000	150.000
20	12.000	240.000
50	9.000	450.000
160	7.000	1.120.000
2200	5.500	12.100.000
2450	căstiguri nyeremény	Lei 15.660.000

Un premiu
 Egy jutalom **Lei 5.000.000**

Căstiguri Nyeremény	Lei	Lei
1		5.000.000
1		3.000.000
1		2.000.000
1		1.000.000
1		500.000
1		300.000
2	200.000	400.000
3	150.000	450.000
4	120.000	480.000
5	100.000	500.000
6	80.000	480.000
7	60.000	420.000
8	50.000	400.000
9	40.000	360.000
10	30.000	300.000
20	25.000	500.000
50	20.000	1.000.000
100	15.000	1.500.000
150	12.000	1.800.000
200	10.000	2.000.000
250	8.000	2.000.000
2170	7.000	15.190.000
27200	5.500	149.600.000
30200	căstiguri nyeremény	Lei 189.180.000
	Premiu Jutalom	Lei 5.000.000
	Total Összesen	Lei 194.180.000

Prețul lozului — A sorsjegy ára . . .	1/1	1/2	1/4	1/8
Pentru 5 cl. — Az öt osztály részére Lei	5000	2500	1250	625
Pentru fiecare clasă Lei	1000	500	250	125
Minden osztály részére				

**Colecturi autorizate în
 fiecare capitală de județ.
 Engedélyezett főelárusítók
 minden vármegye székhelyben.**

Olcsóbb lett a tűzifa. Már I. oszt. hasábfá 560 lejért kapható „Stejarul“ fatelepén Calea Saguna 48. Kasza-u. Varjassy L-u. sarok. 4. autóbusz megállóhely.

Aradi sorsjegytulajdonos nyerte az egymillió lejes főnyereményt

Az aradi sorsjegy-tulajdonosok a szerencse kegyeltjei — Herczeg Miklós banktisztviselő a nyerő — Ejjel egy órákor tudatták vele a szerencsés hírt

A szerencse most már úgy látszik végleg Aradra költözött be. A nagyközönség, de különösen az ötmillió lej boldog nyertesei, jóformán még magukhoz sem térhettek meglepetésükből, amikor újabb örömhír szaladt végig a kolozsvár—aradi telefondrótokon, amely közölte Araddal, hogy a tegnapi főhúzáson az egymillió lejes főnyereményt szintén egy aradi sorsjegytulajdonos nyerte. A boldog ember Herczeg Miklós az aradi Victoria Bank tisztviselője.

A banktisztviselő feleségével és 7 éves kislívával a Strada Cosbuc (volt Wesselényi-ucca) 8-ik szám alatti házában lakik. Ebben a csinosan és izléseken berendezett háromszobás lakásában fogadja Herczeg Miklós az Aradi Közlöny munkatársát. Boldog, mint minden szerencsés nyerő, azonban egy kétségtelenül megállapítható, még pedig az, hogy nincs különösebben meghatva. Ez talán annak tudható be, hogy rendezett anyagi viszonyok között él. Herczeg Miklós elmondja, hogy már huzamosabb ideje játszik és egy ízben már kihúzták sorsjegyét egy kisebb nyereménnyel. Néhány héttel ezelőtt újabb nyolcados sorsjegyet vásárolt, amely a 45.964-es számot viseli. A szerencsés sorsjegyet Fodor Domokos főügynökötől vette. Miután Olariu János főbizományos megkapta Kolozsvárról a jelentést, hogy az egymillió főnyereményt az Aradon eladott 45.964-es számú sorsjegy nyerte, éjjel fél egy órákor ment Herczeghez, hogy közölje vele az örömdetes eseményt. A banktisztviselő és családja már javában aludt, amikor Kiss János házmester becsengetett hozzá és közölte vele, hogy egy uriember óhajt vele sürgősen beszélni.

Az ilyen késő éjszakai látogatás határozottan nem a legkellemebb, vannak azonban kivételek és ezek közé tartozik ez is. Őszintén szólva, 125 ezer lejért, bárki szívesen feláldozza az éjszakáját. A banktisztviselő azonban az első pillanatokban nem tudhatta miről van szó és nem kis mértékben aggodalmaskodott, mivel

azt hitte, hogy talán valamelyik hozzátartozójával történt baj. Egy-két perces aggodalmán nemsokára örömbé csapott át, mert Fodor közölte vele, hogy sorsjegyét egymillió lejjel húzták ki, mivel pedig a sorsjegy, egy nyolcad névértékű, az egymillióból 125 ezer lejt fizetnek ki részére.

Finálé: A Herczeg-családban igen nagy az öröm. A jóismerősök, barátok egymásnak adják a kilincset, úgy a lakáson, mint a bankban, ahol Herczeg alkalmazásban van és szerencsekívánatokkal halmozzák el a család minden egyes tagját. Néhány nap múlva pedig Herczeg Miklós kezébe 125 darab ropogós ezrest fognak leszámolni.

FILM KÖZLÖNY

Test és lélek

Film-dráma a világháború idejéből, a Select-mozgóban.

A világháború véresszárnyú démonai végigszárguldoztak Európa felett... Földön, vízen és a levegőben vívták csatáikat az emberek, — egymás ellen és fiatal életek hullottak a porba, váltak semmivé pillanatok alatt. A pilóták élete olyan volt, mint a szappanbuborék: csillogó, könnyed, büszkén magasbatoró — s bármely pillanatban szétfoszó álom... Az amerikai fiatal tisztok lelkesedéssel, boldogan és az ifjúság vidám életerejével jöttek át a lángoló Óvilágba, hogy „eldöntsék“ a csata sorsát. A mikor azonban előttük áll. fiatal életükre leselkedik a könyörtelen halál, kétségbeesve gondolnak békés otthonukra, családjuk, szerelmükre. Ilyen kétségbeeséssel szívében megy a halálba Jimmy Watson, a három bajtárs egyike, akinek emléke Mal-t és Tap-ot összehozza Jimmy szerelmesével, a titokzatos Pom-Pom-mal. Mal beleszeret a nőbe, de halott bajtársa emléke arra ösztönzi, hogy elhagyja

Gyári árak! Gyári árak!

Kabát- és costumszövet-
ujdonságok érkeztek

Weisz Sándor segosvári selyem-gyár főlerakata Str. Bratiann (Weitzer-u.) 2.

Pom-Pomot és a hősi halálban keressen feledést. A fronton megtudja azután, hogy Pom-Pom áruló... kémmó! Izgalmas finálé következik ezután, amely váratlan fordulattal nyer hatásos befejezést.

A háborzongató beállítású légi harcok képezik a film legérdekesebb jeleneteit. Különösen megrázó hatást vált ki, amidőn a halott pilótával együtt magasba emelkedik a repülőgép és viszi a hőst méltó temetésére: lezuhantában három ellenséges gépet sodor magával, melyeknek pilótái nem sejtik a borzalmas válot, hogy halottal harcoltak a győzelemért! Mint hatalmas, égő fátyla zuhan le a négy repülőgép, pilótáiknak megszenesedett holttestével. A külső jelenetek mellett a műtermi felvételek is elsőrangúak. A hős és elhagyott bajtársának kedvese között lejátszódó nagy jelenet párbeszédese beállítása a legszebben kidolgozott drámai jelenetek egyike. A rendező a szereplőkkel egyetemben elsőrangú, művészi értéket nyújt. Charles Farrel, a fiatal idealista Tam szerepében olyan behízelgően rokonszerű, ves, hogy valósággal remegünk az életéért. Partnereje ezáltal kivételesen és elsőízben nem Janet Gaynor, hanem Elissa Landi, akiben egy új Marlene Dietrich-szerű drámai színésznőt ismerünk meg. Elissa Landi szépsége és fiatalsága a legjobb ajánlólevél, hogy a közönség rokonszenvét első pillantásra megnyerje. Az epizód szereplők egész gárdája járul hozzá az elmaradhatatlan sikerhez.

A fekete lovag

Sajtóbemutató a Corso-moziban.

Ki ne emlékeznék még a némafilmek korából a „Fekete lovag“ legendás alakjára? Don Zoro, a fekete álarcos lovag, a szegények pártfogója, a gyengék védelmezője, valóságos mondahőssé nőtte ki magát. Douglas Fairbanks lebrilliansabb szerepe volt a „Fekete lovag“ alakítása, melyben olyan felejthetetlen sikert aratott világszerte, hogy a filmregény folytatását is felvették „Don X., Zoro fia“ vagy a „Korbácos lovag“ címen. Fairbanks, a néma-filmek álarcos lovagja most átadta szerepét Richard Talmadgenak, ennek a fiatal, rokonszenves és bravurosan ügyes akrobatának, aki a híres Fairbanks-ugrásokat olyan művészi módon csinálja, hogy minden tekintetben méltónak bizonyul „Doug“ örökére.

Tüzes tempót diktáló kísérőzene festi alá a romantikus, majd izgalmas jelenetek sorozatát. Ramon Torreno, a vidék korlátlan hatalommal rendelkező kényura fiának esküvőjét készíti elő. Egy régi, ősnemes család utolsó sarját, a szépséges Luciát akarják a szellemileg korlátolt fiatal kényurhoz erőszakolni, azonban közbelép a „Fekete lovag“, aki életre-halálra küzd a leányért mindaddig, amíg el nem nyeri. A spanyol miliőben elsőrangúan érvényesül az emberi szenvedélyek sorozatos kirobbanása és a karakterisztikus figurák eleven életet visznek bele a film levegőjébe. Richard Talmadge mellett meg kell emlékeznünk még a klasszikus szépségű Barbara Bedfordról, aki Lucia szerepében nyújt ideális ábrázolást. A népszerű „Fekete lovag“ hangosfilmváltozata nagy közönségsikerré számíthat.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny“ Budapestben a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria“ nagyszálloda újságárusánál.
A „Cariton“ szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Bucürestibe költözöm,

Óriási készletem: porcellán-, üveg-servicek, modern disztárgyak, osillárok, evőeszközök még soha nem létezett olcsó áron adom el.

M. FISCHER

üveg- és porcellán nagyruház

Arad, Fehérkereszt épület.

Modern képkeretezés féláron.

Közel háromszáz utassal érkezik meg csütörtökön Aradra az első filléres gyors

Csütörtökön délután négy órakor fut be az aradi állomásra a vonat, amelynek utasait ünnepélyesen fogadja Arad polgársága. Az Aradi Közlöny az Est-lapok felkérésére vállalta a filléres gyors akciójának lebonyolítását

Néhány nap múlva ünnepélyes fogadtatás lesz az aradi állomáson, ahova megérkezik Budapestről az első filléres gyorsvonat. Amikor a budapesti *Est-lapok* iniciatívájából megindult ez a jelentőségteljes akció, hamarosan kitűnt, hogy a filléres gyorsvonatoknak Románia városába való indítása túlhaladja az egyszerű kirándulások méretét és minden politikumon túl két ország népének baráti kézszerítését jelképezi. Amikor nemrégiben a bucaresti-i látogatók néhány napon át Budapesten tartózkodtak és az előzékeny fogadtatástól elragadtatva érkeztek vissza, mindinkább elhatalmasodott az a tudat, hogy ezek a párnapos kirándulások valahogyan közelebb hozzák egymáshoz azt a két népet, amely minden tekintetben egymásra van utalva és amelyet csak a túlzó politikusok érdekei igekeznek távol tartani egymástól.

És néhány nappal ezelőtt befutott a nagyarádi ünnepélyesen fellobogózott pályaudvarra az első filléres gyorsvonat. A hatóságok, a város lakossága olyan fogadtatást biztosított a vendégek számára, amely minden tekintetben alkalmas volt a lelkek közeledésének, a baráti egyetértés megalapozásának létrehozására. A város delegátusai, élükön dr. Craciun, Nagyváradi alpolgármesterével, fogadták a magyarországiakat, akiknek szívélyes Istenhozott!-at mondtak. Diszruhás rendőrök sorfala között vonultak a gyors utasai a város falai közé. Az első filléres gyorsvonat olyan körülmények között érkezett meg az országba, amelyek lehetővé tették az *Est-lapoknak*, hogy nagyjelentőségű kulturációsukat teljes odaadással folytassák. Az *Aradi Közlöny* látta át Aradon először a baráti találkozások jelentőségét és fel-emelte szavát amellett, hogy indítsanak Aradra is filléres gyorsvonatot. Az *Aradi Közlöny* akciója teljes sikerrel is járt, mert néhány nap múlva már meg is érkezik Aradra az első filléres gyors.

Október elején indul Aradról a cserevonat

Az *Est-lapok* felkérték az *Aradi Közlöny* szerkesztőségét, kapcsolódjon be az akcióba és vállalja az Aradra érkező vonatok fogadtatását, valamint az utasok elhelyezését. Lapunk teljes készséggel vállalta el a megbízatást

Szeptember 22-én, csütörtökön délután négy órakor érkezik meg az aradi állomásra az első filléres gyorsvonat, amellyel körülbelül háromszáz vendég jön Aradra.

Hétfőn zárják le a jelentkezéseket Budapesten és így csak akkor fogjuk pontosan tudni, hogy hány érkezőre számíthatunk. Az *Aradi Közlöny* szerkesztősége már gondoskodott arról, hogy a látogatók elsőrendű szállodákban kapjanak lakást és ellátást, a lehető legelőnyösebb árak mellett.

A fogadtatás előkészítése már folyik. Minden jel arra mutat, hogy impozáns fogadtatásban részesülnek vendégeink, akik közül sokan már esztendő óta nem jártak Aradon és az impérium átvétele óta nem látták aradi ismerőseiket és rokonaikat. Bizonyos, hogy Arad hatóságai és polgárai szeretettel fogadják a vendégeket, akik három napot töltenek városunkban.

Az ellenvonat a jövő hónap első felében indul és az *Est-lapok* felkérésére az aradiak és aradmegyeiek budapesti látogatásának előkészítését ugyancsak az *Aradi Közlöny* vállalta

magára. Még nem tudjuk pontosan, mennyibe fog kerülni a kirándulás, de bizonyos, hogy olyan előnyös feltételek mellett látogathatják meg az aradiak Budapesten, amilyenre ritkán van alkalom. A pontos összeget már néhány nap múlva módunkban lesz közölni az érdeklődőkkel. *Miután a költségek nagysága sok tekintetben attól is függ, mennyien jelentkeznek, tanácsos, ha azok, akik az ellenvonattal októberben Budapestre akarnak látogatni, már most bejelentik szándékukat az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.*

Kedd reggeltől kezdve jelentkezhetnek az utazni akarók az Aradi Közlöny kiadóhivatalánál, ahol megkapnak minden szükséges felvilágosítást.

Utlevél természetesen mindenkinek kell, azonban a vízum megszerzésénél nagyarányú könnyítéseket helyeztek kilátásba a jelentkezőknek. A cserevonat ötszáz utassal Bucurestiből indul és Temesváron keresztül érkezik meg Aradra, ahol az aradiak és aradmegyeiek csatlakoznak. A jelentkezőknek közölniük kell azt is, szállodában akarnak-e lakni, vagy pedig rokonaiknál szállnak meg.

Ma este összeállították már Budapesten az Aradra irányuló filléres gyorsvonat menetrendjét. Eszerint magyar időszámítás szerint csütörtökön reggel hat órakor indul a gyors a

Serbanu földművelésügyi alminiszter Aradra érkezik

Aradmegye agrár-társadalmá vázolni akarja a miniszter előtt a legsürgősebb kérdéseket — A vetőmagvak kölcsönügye

Arad mezőgazdasági köreiből ma elterjedt annak a híre, hogy holnap, vasárnap Bucurestiből Aradra érkezik Serbanu földművelésügyi alminiszter. A látogatásról hivatalos jelentés még nem érkezett Aradra, annál is inkább, mert az alminiszter nem mint politikus látogatja meg a megyét, hanem mint magánember, aki hosszas távollét után szülőföldjén kíván tölteni néhány napot. Az alminiszter ugyanis Nagylak községben született és rövid aradi tartózkodása után Nagylakra utazik.

Annak ellenére, hogy Serbanu alminiszter nem hivatalos minőségben érkezik Aradra, a megye agrár-társadalmának vezetői minden valószínűség szerint fel fogják keresni és vázolni fogják előtte Aradmegye égető problémáit és meg fogják sürgetni azoknak az akcióknak a lebonyolítását, amelyekre vonatkozólag egyébként a minisztérium már ígéretet is tett Aradmegye mezőgazdasági köreiből. Ezeket a problémákat egyébként Serbanu alminiszternek, mint aradmegyei embernek kitűnően kell ismernie. Minden bizonnyal szóba fog kerülni a vetőmag-akció ügye, amely a minisztériumi kölcsön ellenére még mindig nem nyert kellő megoldást. Az aradi Mezőgazdasági Kamara — mint az *Aradi Közlöny* jelentette — annak idején feliratot intézett a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy a tervezett összeget ne kölcsönképpen, hanem segély formájában adják a megye lakosságának, amelyet ne kelljen visszaadni. Erre a felíratra még nem érkezett meg a minisztérium válasza és nem lehetetlen, hogy az ügy

Szenzációs francia szabadalm.

Háztartási cikk

terjesztéséhez

egyedárusító körzeti képviselőket

keresünk. Agilis cégek, vevőket látogató Urak részére feltétlen biztos, nagy jövedelem. Kellő biztosíték vagy társulás alapján

szükséges áruhitelt részletüzlethez rendelkezésre bocsájítjuk.

Megbeszéléshez még e hóban Aradon leszünk. — Szíves érdeklődést „Komoly jó dolog jellegre Rudolf Mosse S. A. Oradea címre kérünk. Strada Vasile Alexandri 2.

nyugati pályaudvarról és Lökösházára 10 óra 4 perckor érkezik meg. Aradra délután négy órakor, Temesvárra hat órakor robog be a gyors. A látogatók vasárnap éjszaka tizenkét órakor indulnak vissza Aradról és magyar időszámítás szerint reggel 4 óra 42 perckor érkeznek vissza Budapestre.

Örömmel kapcsolódunk be az *Est-lapok* nagyjelentőségű kulturális munkájába, mert úgy érezzük, hogy szolgálatot teszünk ezzel a közeledést célzó mozgalomnak és munkánkkal hozzájárulunk ahhoz, hogy két ország sokat szenvedett népe meginduljon a közeledés útján és ledöntse azt a mesterséges válaszfalat, mely esztendőnkön át zárta el egymástól a békét, egyetértést kívánó népeket. Arad polgárai szívükben meleg szeretettel várják ennek a feltámadó barátságának első futárait: a filléres gyorsvonat vendégeit.

jelenlegi állására vonatkozólag Serbanu alminiszter fontos kijelentéseket fog tenni. Értesülésünk szerint szóba fog kerülni annak a kölcsönnek az ügye is, amelyet vetőmagvak céljaira a Victoria Folyósítana és amelyet a Mezőgazdasági Kamara osztana szét. Serbanu alminiszter érkezése elé a megye agrárkörei nagy érdeklődéssel tekintenek.

Ellenőrzik a cégbejegyzéseket

Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara október 1-én általános ellenőrzést kezd annak megállapítása végett, hogy mely cégek nem tettek eleget bejegyzési kötelezettségüknek.

Tekintettel arra, hogy a bejegyzés elmulasztásáért 50.000 lejig terjedő pénzbüntetés jár, a Kamara felhívja a összes cégbejegyzésre kötelezett kereskedőket és iparosokat, akik nem tettek eleget eme kötelezettségnek, hogy 1932. évi október hó 1-ig feltétlenül jegyezzék be cégüket a Kamaránál, mivel e határidőn túl a bejegyzések csak büntetés terhe mellett esz-közölhetők.

A Kamara felhívja még azon kereskedőket és iparosokat, akik cégüket bejegyezték ugyan, de csupán ideiglenes elismervény birtokában vannak, hogy annak beszolgáltatása ellenében október 1-ig a végleges bejegyzési okmányokat a Kamaránál váltsák ki, hogy azt az ellenőrző közegeknek felmutathassák.

KEDDEN nyílik meg KOHN fűszerüzlet

Str. Bratianu v. Weitzer
János-ucca 7. sz. alatt,
az átjáróházban.

A tanulókat sértő tankönyvek kiküszöbölését kérte az Erdély-Bánáti Országos Izraelita Iroda.

Nagyváradon tartották az elmúlt ülést.

Az Erdély-Bánáti Országos Izraelita Iroda elnöki tanácsa folyó hó 12-én Nagyváradon elnöki ülést tartott, melyen résztvettek az elnöki tanács tagjai és az aradi, kolozsvári, marosvásárhelyi, lugosi, nagyvárad, stb. hitközség delegátusai. Dr. Adorján Ármán elnök üdvözölte a brassói kongresszus által megválasztott új vezetőséget. Lax Salvator főtitkár előterjeszti a szokásos negyedévi jelentést, majd beszámol a kongresszuson hozott határozatok végrehajtásáról.

Az elnöki tanács a bejelentést és beszámolót tudomásul veszi. Elhatározza, hogy ugyancsak a brassói kongresszus határozatából sürgős felterjesztést tesz a közoktatásiügyi miniszterhez, hogy kiküszöbölje ki az iskolákból azokat a tankönyveket, amelyekben olyan szemelvények, olvasmányok, költemények vannak, melyek a zsidó vallású tanulókat súlyosan sértik. Foglalkozott ezután az elnöki tanács egyes hitközségek speciális és panaszos ügyeivel és sajnálattal vette az elnöki tanács, hogy a miniszterium beállította a felekezeti és így a zsidó iskolák államszégélyét. Pénztári jelentés, több kisebb-nagyobb ügydarab elintézése után az elnöki ülés hosszú tanácskozása véget ért.

Rényi Józsa zongoratanárnó

a tanítást kezdők és haladók részére megkezdte. **Lényegesen leshállított tandíj.** Jelen kézni lehet lakásán Str. Porumbaru 2. (v. Knéziuh-u.) 3075

— Szüneteltetik a konverziós perek tárgyalásait. Az aradi törvényszék mára több konverziós kérvény tárgyalását tüzte ki. A tárgyalásra azonban nem került sor, miután a konverziós törvény hatályát felfüggesztő miniszteri rendelet alapján az összes konverziós pereket szüneteltetik.

— Cucu dr. készíti a munkanélküliek új városi szabályrendeletét. Cucu Vazul dr. városi főorvos hozzáfogott, hogy eikészítse a munkanélküliek téli segélyezési akciójának hivatalos városi szabályrendelet-tervezetét. Ebben a szabályrendeletben meg fogja állapítani, hogy a jövőben kiket tekint Aradváros vezetősége városi munkanélkülieknek, akiknek joguk lesz segélyért folyamodniuk.

— Terv a veszett aradi állatok kiirtására. Erdékes tervvel foglalkozik a városi főállatorvos, Popovici Dávid. Tekintettel az elszaporodott veszett állatokra, azt tervezi, hogy a fertálymesterek által össze fogja iratni Arad valamennyi kutyáit, hogy azoknak kezelését ilymódon ellenőrizhesse. Együttal ellenőrizni fogják, hogy fizetik-e a kutyák-ebadókat rendesen...? Annyi bizonyos, hogy nem azok a kutyák veszélyesek, amelyek után ebadót fizetnek, hanem azok, amelyek gazdátlanul, elvadulva kóborolnak a külvárosok területén.

Kérdezze meg az orvosát, hogy mi a véleménye:

— Vesztőhely-telepi küldöttség a polgármester előtt. Az egykori Vesztőhely-telepi lakosságnak egy népes küldöttsége jelent meg ma Botioc Elek dr. polgármester előtt. A küldöttség arra kérte Botioc dr.-t, hogy a mikalakai példájára utaltasson ki számukra is építkezési segély-anyagot. A polgármester megnyugtató kijelentést tett a küldöttség előtt és intézkedéseket helyezett kilátásba.

— Sertésvész pusztít a pécska járásban. A Bánságból behurcolt sertésvész általában apadó tendenciát mutat Aradmegye területén. Legerősebben tartja magát még Pécska környékén, ahol még mindig nem szűnik az állat-halandóság, de az állategészségügyi hatóságok remélik, hogy itt is rövidesen sikerül megfékezni a járványt.

— Előállították egy verekedő szabót. Az aradi rendőrségre ma előállították Szilágyi József 19 éves, Str. Oituz 13. szám alatt lakó szabót, aki megvert egy Retezar Sándor nevű 10 éves kisfiút, majd a gyermeket egy fával fejbe ütötte. A kisfiút sérüléseivel a közokrházba szállították, míg Szilágyi ellen megindították az eljárást.

— Bogdan pernyertes a várossal szemben. Régen húzódo ügyben hozott most döntést a Comitetal Central, amely Bogdan Gyula aradi kéményseprőmester és Aradváros között folyt. A döntés Bogdan Gyula kéményseprőmester felebbezését fogadta el, amelyet a város határozata ellen adott be és visszahelyezte őt előbbi jogába. Ennek a határozatnak értelmében a hatodik kerületben Bogdan Gyula van jogosítva a kéményseprési munkák ellátására.

— A Lloyd Klub alapszabálymódosítását jóváhagyta a bíróság. Az aradi Lloyd Klub nemrégiben módosította alapszabályait és a módosításokat az aradi törvényszék elé terjesztette jóváhagyás végett. Ma foglalkozott az ügygel a bíróság, amely jóváhagyta az alapszabálymódosítást.

— A serdülő kiuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vér-tisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerházakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Sirkőavatás. Néhai Mautner Teréz és Mautner Gyula sirkővének felavatása vasárnap, folyó hó 18-án délelőtt 11 órakor lesz megtartva az aradi neolog zsidó temetőben.

A felhőkarcoló

Bécsben a Herrengasséban hatalmas felhőkarcoló épül. Egy svájci és egy bécsi ur sétálnak az építkezés előtt.

A svájci ur: Mire jó ez az óriási épület, amikor Bécsben annyi irodahelyiség hiadatlant?

A bécsi ur: Ebben nem lesz iroda. Az alsó tíz emeleten fogházat helyeznek el azok számára, akik a devizáikat nem jelentik be. — És a felső tíz emeleten?

— Oda bolondokháza azok részére, akik bejelentik.

Steindch és Woronow körül nagy a csend. Egy időben egyébről sem beszéltek s most meg semmit sem hallani az életmegg-hosszabbításról.

— Ez természetes.

— Hogyan?

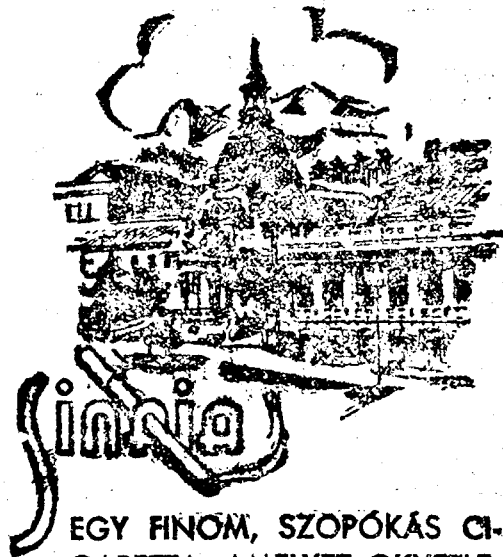
— Van olyan okos ember, aki manapság tovább akar élni, mint ameddig feltétlenül muszáj?

— Elutasította a törvényszék a Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete alapszabálymódosítása ellen beadott felebbezést. Az aradi Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete nemrégiben módosította alapszabályait és ezen az alapon megváltoztatta a tagdíjakat is. Az egyesület tagjainak egyrésze ellenezte az alapszabálymódosítást és miután a közgyűlés megszavazta felebbezést nyújtott be az aradi törvényszékhez. Ma tárgyalta az ügyet a bíróság, amely előtt az egyesület vezetősége beigazolta, hogy a különböző módosításokhoz miniszteri rendelet útján kapott engedélyt. A bíróság helyt adott az érvelésnek és elutasította a felebbezést.

az ártalmatlan (bécsi) **WALDHEIM** soványító pastillákról?

— Új fűszerüzlet Aradon. A volt Weitzer János-ucca 7. számú házban kedden új fűszerüzlet nyílik meg. Az üzlet vezetője a közönség körében rendkívül előnyösen ismert Kohn Sámuel lesz, aki tizennégy éven át volt a Neuländer és Kohn-cég belfüggetlen és ezen idő alatt egy szakkörökkel, mint a közönséggel megkedvelte magát. Kohn Sámuelnek az üzleti életből való kikapcsolódása eddig érzékeny ürt jelentett Arad kereskedelmi életében, amely ismét egy érdemes és szorgalmas, munkás aktív taggal gazdagodik a volt Weitzer-János-ucca 7. szám alatti üzlet megnyitásával.

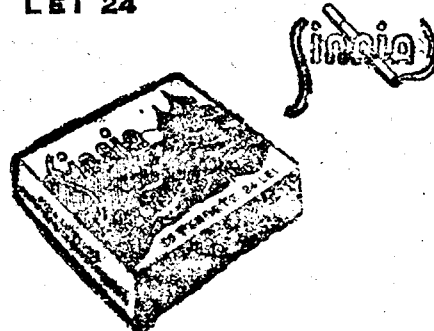
— Jogi személyiséget nyert az Aradi Roman Klub. Ma tárgyalta az aradi törvényszék az Aradi Roman Klub jogi személyiségének ügyét. Miután a klub minden tekintetben eleget tett a törvény által előírt feltételeknek, a bíróság jogi személyiségnek deklarálta a Roman Klubot.

EGY FINOM, SZOPÓKÁS CIGARETTA, AMELYET OKVETLENUL KI KELL PRÓBÁLNIAI

Szivesebben szív szopókás cigarettát? Ha igen, úgy vásároljon azonnal egy doboz Sinaia szivarkát. Eddig Sinaia „a Kárpátok gyöngyét” jelentette, csodás erdőket, szép kastélyokat és villákat. Most még egy finom cigarettát is jelent, amely növelni fogja a dohányzás örömeit. • Próbálgon meg egy cigarettát még mal

20 PARAFÁ SZOPÓKÁS CIGARETTA LEI 24

— A villamos-mérleg ellen felmerült panaszok miatt a Varga Testvérek villamossági szaküzlet kéri a panaszosokat, hogy mindenkor forduljanak bizalommal hozzájuk s esetleges kárukát azonnal visszafizeti. A mérlegnek szerkezeti hibája nincs, az pontosan működik s zavar csak akkor fordul elő, ha ütődött, görbe pénzdarabot dobnak be.

— Kereskedők választmányi ülése. Az Aradi Kereskedelmi Testület választmányának t. tagjai meghívtam a kedden, szeptember hó 20-án este 9 órakor egyesületünk nagytermében tartandó választmányi ülésre, amelynek tárgya a helyzet és a teendők megbeszélése és előkészítése. Domán Sándor elnök.

— Dinamógép és elektromotor kezelői tanfolyam kezdődik folyó hó 20-án a „Felső ipariskolában”. Beiratkozni lehet 5—6-ig az igazgatóságánál.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Felhívjuk Szántó István, özv. Szabó Ida, Biró György CFR. nyugdíjasokat, valamint Moldován János CFR. munkást, hogy Arad állomás iktató hivatalában és Koller Mária, Peiyhe Erzsébet, Foka Andrásné és Bedő Lujza CFR. nyugdíjasokat, hogy a CFR. központi pénztáránál sürgősen jelentkezzenek. Elnökség.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, **Dobozonként 115.— Lej.** **Az eredmény meglepő!**

— Pénzt keresni ma is lehet, ha új, de komoly és jó cikkel megkönnyítjük a háztartás munkáját. Egy ilyen cikk bevezetéséhez keresnek ma lapunkban körzeti képviselőket. A hirdetés olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— Fogait hóhérré varázsolja és dezinficiálja a Mira lozsem. Egy tubus 15 lej. Földes gyógyszerár Arad.

— Dr. Lakatos szanatóriuma. Baden bei Wien, a nyári idényben, deára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást bejegyeknek és üdülőknek. Az összes gyógyténvezők, — külön szivosztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Amikor még vidám volt a komédiásélet...

Most, amikor az új színiévad megnyitása küszöbön áll és a legrégebb aradi színigazgató vette ismét kezébe az irányítást, felvonul előttem gondolatban a régi, csillogó színházi világ, amelyet Szendrey Mihály szavai idéztek fel emlékezetemben: „A régi, felejthetetlen színelőadásokat akarom újra visszahozni!“... Hadd elevenítsem fel hát én is itt, ezekben a visszaemlékezésekben a régi szép időket, amikor még dicsőségteljes, vidám élet volt a komédiásélet...

Az aradi színészet az 1850-es években egészen az 1860-as esztendőig élte fénykorát. A Simonyi-uccai Kis Színházban hangzott csak magyar szó akkoriban és az a forró érdeklődés, amelyet a város közönsége a magyar színészet iránt tanusított, hatalmas lendületet adott az aradi színészet fejlődésének.

Szabó, Havi és Philipovics társigazgatók állottak akkor a színészet élén Aradon, akik a legjobb erőket, a legragyogóbb fiatal tehetségeket szerződtették Aradra és tökéletes, összevágó, hiánytalan színelőadásokat produkáltak. A közönség napról-napra zsufolásig megtöltötte a színházat és lelkesedéssel tapsolt kedvenceinek. Latabár Endre és Follinusz János következtek a három társigazgató után s ők is elődjük nyomain haladva, felvirágoztatták az aradi színészetet ebben a kicsi színházban.

A Kis Színház falai között játszottak igaz művészi ambícióval: Prielle Kornélia, Hettyei Laura, Egressy Ákos, E. Kovács Gyula, Hegedűsné, Felekiné, Munkácsi Flóra, Szerdahelyi Kálmán, Dálnoky Béni és neje, Konti Fanny s még mások is, akik azóta a feledés függönye mögé vonultak el, de akiknek művészetére az egész ország büszkén tekintett, midőn a budapesti Nemzeti Színház színpadán is megcsillogtatták tehetségük felbecsülhetetlen kincseit. Ebben a kis színházban léptek fel Foltényi Vilmos és neje, Gyulay Ferenc, Szabó József, Egri, Komáromi, Hegedűs, Zöldi, Dózsa, Török és neje, Szakáll Rózi, Téli Róza, Tőkés Emilia, Gálfi, Tanner, Hunyadi Margit, Medgyaszay Ilka, Marczel Géza, valamennyien díszel a magyar színészet hőskorának...

A Kis Színházban falépcsőkön, petróleumlámpák gyér világítása mellett tódult be az elegáns, művelt közönség s az üres ház fogalma akkoriban teljesen ismeretlen volt. Az utolsó téli idényt a nagy magyar színigazgató: Fehérváry Antal társulata játszotta végig Aradon. Olyan kor volt ez, amikor a magyar szívek bánatára a színészet muzsája hozott gyógyító irt és a lelki élet erős vágya szellemi szükségletté avatta a színházbajarást. Nagyon nehezeze esett a város közönségének, amikor az 1850-es évek vége felé az osztrák abszolutizmus korszemében egy időre bevonták a magyar színigazgatók játszási engedélyét...

Abban az időben volt ez, amikor Csernovics Péter, a dúsgazdag magyar nábob Aradon lakott. Csernovics Péternek több ezer hold földbirtoka volt, azonkívül Aradon 34 házat birt. A legendáshírű nábob szerette a kártyát, a politikát, lovakat, de legjobban szerette mégis a szépasszonyokat. Nagy pártolója volt tehát a színművészetnek, amelynek pazarló, bőkezű mecénásaként ismerték országzszerete. A magyar színigazgatók mindenkor számíthattak Csernovics Péter támogatására. Hiába vonták hát meg az osztrák abszolutizmus uralma alatt a magyar színigazgatók játszási engedélyét, legalább is az aradi színházban nem sokáig nemult el a magyar szó. Csernovics Péter kibérelte a várostól a Simonyi-uccai színházépületet és a maga, valamint társaságának szórakoztatására a saját költségén tartotta fenn a Philipovics-féle szintársulatot egészen addig, a míg a kormány a tilalmat vissza nem vontá.

A Kis Színház alkonya akkor következett be, amikor az aradi magyar színészet túlnőtt már a helyiség befogadóképességén. A közönség körében az az általános óhaj nyilvánult meg, hogy a város tekintélyéhez és a publikum részéről megnyilvánult pártoláshoz méltó szín-

VASUTI FŐFELÜGYELŐ a kínai vonatrablók vezetője

Rablótámadás a sárga expressz ellen — Központi vezetés alá helyezték Kinában az összes vasuti rablóbandákat — „Salvus conductus“ a rablótámadás elhárítására

Sanghai. Könnyebb háromszor egymásután tennit csinálni a pekingi lottón, mint a sanghaji expresszrel anélkül utazni, hogy a vonatot rablók ki ne fosszák. Amilyen természetes Európában, hogy a vasutak többé-kevésbé menetrendszerű pontossággal futnak be az egyes állomásokra, éppugy hozzátartozik a keletkínai vasútvonalon az utazáshoz a menetrendszerű rablótámadás.

Aki a sárga expresszre felül, az be kell, hogy kalkulálja uti élményeibe a megismerkedést valamelyik vasuti rablóbanda tagjaival.

A vasuti tisztviselők kötelességszerűen figyelmeztetik a jegyváltáskor az utast, hogy a saját felelősségére utazik és kioktatják:

— Ne tessék pénzt magával vinni, csak bankátutalást. A csomagbiztosítás erre az utvonatra nem érvényes.

Rablótámadás esetén nem szabad a védekezést megkísérelni, mert ugysem használ.

Revolvert jobb nem elővenni. Fő, hogy az ember ura maradjon az idegeinek. A banditák más különben igen barátságos emberek.

Géplegyverrel támadják meg a vonatokat

Csakugyan barátságosak. A vonat megy a kínai pusztaságon, egyszerre csak valamelyik szemafor tilost jelez. A vonat megáll.

A vasuti kocsiak hirtelen megszállják egyenruhás kínaiak, a töltés mellett jobbra és balra géplegyverek állnak.

de az erőszaknak ez a barátságtalan szimbóluma ugyszólván sohasem lép akcióba. Minden a legnyugodtabban megy. A rablók vezetői sorra veszik az utasokat: kinél van pénz? Az utasok átadják pénztárcáikat, amelyek — tekintettel a beszálláskor történt kioktatásra — rendszerint üresek. A rablók erre el vannak készülve. Szerényen elveszik, amit tájálnak, de akinél nem találnak semmit, azzal sem gorombáskodnak, tudják, hogy ugy sem használ. Következik a csomagvizsgálat. A csomagokat gondosan át kutatják és kivesznek belőlük mindent, ami csak értékes. Máskülönbén semmi sem mutatja, hogy rablótámadásról van szó és nem vámvizsgálatról.

Ha olykor-olykor valamelyik önérzetesebb amerikai tiltakozni próbál s ennek nyomaként a zsebébe nyúl, akkor a lövés mindig a banditák részéről döröül el először és a vezetőjük sajnálkozva megjegyzé ilyenkor: — Hogy lehet valaki ilyen elővigyázatlan...

A vasuti banditák legujabban átszervezték egész apparátusukat és központi vezetés alá helyezkedtek. A különböző rablóbandák a vasuti vonal mentén telepeket alakítottak s minden vonatot csak kijelölt bandának szabad kirabolnia.

házat építsenek. Atzél Péter állott a mozgalom élére, mint a város polgármestere és fáradhatatlan buzgalomával csakhamar dülőre is vitte az új színház építésének ügyét. Nagy apparátussal kezdődtek meg 1870-ben az építkezési munkák és négy év múlva, 1874. őszén be is fe-

Unnepélyes keretek között folyt le a megnyitó-előadás. Előkelő közönség nézte végig az ünnepi díszelőadást, amelyen a férfiak díszmagyarban vagy fekete szalonnőtözetben jelentek meg, a hölgyek pedig csillogtatták ékszerüket, gazdag és fényes toaletteiket vonultatták fel. A megnyitó-előadásra lejött I. Ferenc József magyar király és osztrák császár környezetével együtt, azonkívül megjelentek az akkori jeződétek, úgy, hogy a színiéletet megnyithatták.

Ha a vonatot valamelyik rablóbanda már megvámolta, akkor a vonatvezető bizonyítványt kap erről s

ha utközben egy másik banda is feltartóztatja a szerelvényt, akkor egyszerűen csak felmutatja az irást, hogy a rablótámadás már megtörtént.

Amennyiben egy vonatot másodízben is kifosztanak a rablók, akkor az utasok bizonyosak lehetnek benne, hogy az újabb fosztogatók „szervezetlen banditák“ voltak. Vigasznak ez gyenge vigasz, mert a szervezetlen banditák éppugy magukkal visznek mindent, mint a szervezettek, de őket be lehet panaszolni a nagy vonatrabló-organizációnál, amelynek a központja Charbinban van. A rablószervezet azután gondoskodik arról, hogy a piszkos konkurrenciát eltűnjön a föld színéről.

A szervezett rablók ellen nem lehet panszra menni senkihez.

illetve lehet, csak nem ajánlatos. Megtörténhetik ugyanis az, hogy a rablók elleni védekezési katonákat adnak a vonatra. Ebben az esetben aztán nem csak a rablók, hanem a kísérő katonák is kifosztják az utasokat. Ha később a rablótámadás bekövetkezik, akkor a rablók nyomában a katonákkal kezdenek tanácskozások, hogy adják ki nekik a zsákmány egy részét. A tárgyalások mindig barátságos megegyezéssel végződnek, a rablók átveszik a katonától a részüket, azonkívül biztonság okából maguk is átkutatják megegyezően a vonatot, abban a reményben, hogy a dilettáns katonaság talán nem elég szakértelemmel végezte munkáját. Ez a feltevés azonban tíz eset közül kilencben alap talannak bizonyul.

A bandák zavartalanul működhetnek

A mandzsuri kormányának sikerült a rabló szervezet charbini központját néhány nappal ezelőtt szétugrasztani s ez alkalommal letartóztatták a vonatrablóknak azt a vezetőjét is, aki különböző telepítvények együttműködését megteremtette.

A rablóvezért Li-Hang-Sunnak hívják és a polgári életben — a charbini vasutigazgatóságban működött, mint főfelügyelő.

A szervezet azonban Li-Hang-Sun letartóztatása ellenére is tovább virágzik és ma már szálodákat is tart fenn a vasútvonal menti rablófalvakban azoknak az utasoknak a számára, akik a két-három napig tartó utat nem akarják egy darabban megtenni. Minthogy ezekben a hotelokban csak készpénzzel lehet fizetni, a vasuti rablótámadásoknál olyan utasoktól, akik bejelentik, hogy utjukat meg akarják szakítani, nem veszik el a rablók a pénzt. Egyik rabló nem vájja ki a másik hoteldirektornak a szemét.

Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy Társaság képviselői, valamint a szomszéd vármegyék kiküldöttei, végül a görög keleti román klérus Miron püspök vezetése alatt, míg a római katolikus klérust Jánosi Dömjén provinciális vezette.

És ugyanakkor, amikor a felejthetetlen Kis Színház függönye örökre legördült, az új színház színpadán kigyult a fény, a kortina felszaladt és megkezdődött az első előadás... Közel hatvan év morzsolódott azóta a multba. A rivaldák előtt új színészek lépnek fel és egy új nemzedék tapsol nekik, de nem hullt ki a régi lelkesedés, a magyar szó tiszta csengése minden időkben templommá varázsolta a színészet csarnokait... Csiky Károly.

MA, vasár-
nap este

Váradi Aladár és Mezey Nelly egyetlen fellépte a Vadászkiirtben. Kezdeté 11 órakor.

Az államtól kér kártérítést az amputált lábú aradi katonáknak lábai lefagytak a vártán

A zimankós téli éjszakán megfagytak a lábai — Hibásan kezelték a kötözőhelyen — Memorandum a kormányhoz, amelyet Pop C. Istvánhoz küldött el

— Cipőfüző, olcsó a cipőfüző, vegyenek tölem olcsó cipőfüzőt!

Végigzug a lármás piacon a kiáltás, tuhar-sogja a zsvajt, amely reggelenkint a Szabad-ság-téren uralkodik. De hiába a harsogás, a nagy igyekezet, a piaci kosarakkal megrakott emberek, az alkudozásban elfoglalt árusok között bőszen haladnak el mellette. És Bicas József szomorúan vánszorog két botjára támaszkodva a piacon át. Észre sem veszi, hogy jobbra-balra lökdösik a mellette elsietők, tovább kiáltja a maga refré... és újra megkísérli ajánlani portékáját, mert élni kell és a család kenyere akar...

Erőteljes szép alakja van, délceg, csinos férfi lenne, ha egy szerencsétlen esemény nem fosztja meg lábaitól. Bicas József pedig nem a háború áldozata, mint annyi ezer és százezer más. Egy nagy tévedés tette tönkre Bicas életét és a szerencsétlen piaci árus most igyekszik kárpótlást kapni érte az államtól. Ime, itt a története, ahogyan azt memorandumában előadja, amelyet Pop C. István kamarai elnökhöz intézett, az ő pártfogását kérve.

Bicas József 1923-ban vonult be Aradról a Szatmáron állomásozó 87-ik gyalogezredhez. Erőteljes alakján szépen feszült a mundér és amikor felült a vonatra az aradi állomáson, hogy ezredéhez utazzon és leszolgálja katonaeveit, nem is álmodott arról, hogy pár hónap múlva beteg, rokkantán tér vissza. Nem is álmodhatott, hiszen nem volt háború, 1923. februárjának egyik zimankós éjszakáján történt. Mindenki, aki csak tehetett, behúzódtott a meleg lakásba, vagy valahol, védett helyen keresett menedéket a fagyasztó téli szél elől. És ezen a viharos éjszakán történt a tragikus eset.

— Éjszakai őrségen voltam — mondja Bicas memorandumában — a várkapunál teljesítettem szolgálatot. Amikor letelt a két óra és felváltást kaptam, éreztem, hogy a két lábam merev, alig tudtam bevánszorogni az őrszobába. Rögtön jelentést tettem az őrszoba parancsnokának és bevitték a kötözőhelyre, ahol a segédorvos vett kezelésbe. Csak később tudtam meg, hogy a téves kezelés áldozata lettem. En nem értek az orvosi dolgokhoz és nem tudtam, mi lesz a következménye annak, hogy

a segédorvos rendelkezése napokon keresztül meleg vízben tartották megfagyott lábaimat. A vége az lett, hogy elszállítottak a nagyváradi katonakórházba, ahol levágták mind a két lábamat.

Ha másképpen kezelnek, akkor ma is meg lenne mind a két lábam.

— Az amputáció után — folytatta memorandumában a szerencsétlen árus — Bucurestibe szállítottak, ahol műlábakat kaptam. De a lábaim elvesztése munkaképtelenné tett. Folyt az ügyben eljárás is és egyszer beidézték a kolozsvári hadbírószághoz, ahol kihallgattak. Elmondtam mindent, amit az esetről tudtam és azóta nem kaptam semmi hírt az eljárásról. A hadbírószágtól visszaküldtek az ezredhez, onnan pedig hazaszállítottak. Dolgozni nem tudok és cipőfüzők árusításából tengetem életemet. De ez nem biztosít annyit sem, hogy a családomnak a mindennapi kenyeret megszerezsem és ezért fordulok segítségért Kegyelmes Uramhoz. Segítsen rajtam, ne hagyjon elpusztulni.

Bicas József végül kéri Pop C. István kamarai elnököt,

kárton közbe, hogy valamilyen formában kártérítést kapjon az államtól. Negyvenöt-venczes két akar, hogy egzisztenciát tudjon megszerezni.

Elpanaszolja még azt is, hogy a piaci árusítást is lehetetlenné akarják számára tenni.

— Engedélyt követelnek tőlem, illetéket akarnak rajtam behajtani, amiért a piacon árusok. De annyit sem keresek, hogy a mindennapi kenyér meglegyen és nem tudok illetéket fizetni. Ezért el akarják tiltani, hogy árusíthassak, ami azt jelenti, hogy az éhhalátnak tesznek ki.

A közönség és szabók figyelmébe!

Ugy szövegekben, mint hozzávalóban jó és olcsó beszerzési forrás a Segesvári Szövetgyár vezérképviselőtől:

Vajda Béla, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér)

Helyszini vizsgálatot tart az aradi rendőrség a halálos gázolással vádolt autóval

Hazaérkezett a csendőrség által közölt autórendsám tulajdonosa — A rendőrségi kihallgatás alkalmával tagadta, mintha autója halálra gázolt volna egy embert

Néhány nappal ezelőtt idézést kapott az aradi rendőrségre Koch Miklós ismert aradi mészáros és sportember. A rendőrségen Koch Miklós a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy azzal gyanúsítják, hogy halálos autógázolást követett el. A rendőrségi tisztviselők előadása szerint ez év augusztus 30-án a marosillye-lugosi országuton Cosova és Cosovita között autógázolás történt. Egy parasztembert — Crisan Jánost — ütött el egy luxusautó és a szerencsétlen ember a gázolás után két nappal belehalt sérüléseibe. A szerencsétlenségnek egyetlen szemtanúja volt, egy cosovai parasztgazda személyében, aki azonban nem tudta pontosan megjegyezni a gázoló autó számát és a csendőrségi kihallgatás alkalmával csak annyit vallott, hogy határozottan emlékszik arra, hogy az autó aradi rendszámot viselt, ugyanakkor öt különböző számot mondott be, mint amelyek megközelítették a gázoló autó rendszámát. Erről a vallomásról a cosovai csendőrség értesítette az aradi rendőrség büntügyi osztályát, amelyet arra kért, hogy állítsa elő az öt jármű tulajdonosait kihallgatás végett. A rendőrség megállapítása szerint az öt rendszám közül kettőt motorbicikli visel, egyet visszaadtak, míg a másik kettő közül az egyik Koch Miklós tulajdonát képezi, a másik tulajdonos pedig nem tartózkodik Aradon. Így tehát mindenekelőtt Koch Miklóst hallgatták ki, aki kétségbenvonhatatlanul igazolni tudta, hogy autója az említett napon Aradon volt és így a gázolást ő nem követhette el.

Ezzel a kihallgatással természetesen nem ért véget a rendőrség nyomozása. A rendőrség arra várt, hogy a másik autó tulajdonosa hazaérkezzen és hogy ekkor megejtethesse ennek a kihallgatását is. A szóban levő autótulajdonos járművével tegnap meg is érkezett Aradra és ma már meg is idézték az aradi rendőrségre.

Szömörkény Magda

mozgásművészeti intézetét
szojgó év október elsején megnyitja.

Tanít tornát, rhytmikát és művészi táncot felnőtteknek és gyermekeknek. Kisgyermekeknek külön módszer. Hivatalkoók részére olcsó esti tanfolyamok. 3121

Beiratkozások Bul. Reg. Ferdinand 18 (Luther-tér 1.) fidsz. szept. 15-től 10-12 és 3-5 között

A megható memorandum már utban van Bucuresti felé és Bicas József piaci árus reménykedve várja az eredményt. Várja, hogy az állam kárpótolja két lábáért, hogy szerény kis egzisztenciát alapíthasson és abba hagyassa a cipőfüző-árusítást. Reménykedve várja a postást, aki talán rövidesen elhozza neki a bucuresti-i levelet, amely megvigasztalja, kárpótolja kilenc hosszú esztendő szenvedéseit...

MAROSI RUDOLF.

Közben megérkezett Aradra a cosovai csendőrség átirata, amely szerint megállapították, hogy a szóban levő autó a kérdéses napon áthaladt a cosovai országuton. Egyelőre azonban azt még nem tisztázták és egyelőre még nem is tisztázhatták, hogy vajon a gázolást a szóban levő autó, illetve annak tulajdonosa követte el. Tekintettel a nyomozás befejezetlen voltára, a rendőrség még sem az autó számát, sem a tulajdonos nevét nem közli a nyilvánossággal.

Mint említettük, a csendőrség megállapította, hogy a szóban levő autó a kérdéses napon átment a cosovai uton, ez azonban még nem jelenti azt, hogy ez lett volna a gázoló autó. Éppen ezért a nyomozás kiegészítése végett vasárnap reggel Sava Mihály csoportvezető detektív kiszáll az autó tulajdonosával és az autóval arra a helyre, ahol a gázolás történt. Ott helyszini vizsgálatot tart és újra kihallgatja az autó tulajdonosát, aki a leghatározottabban tagadja, hogy a gázolást ő követte volna el. A holnapi helyszini vizsgálatnak kell tisztáznia azt, hogy valóban vádolható-e a cosovai parasztgazda haláragázolásával a gyanúsított aradi autótulajdonos, vagy pedig csak az egyetlen szemtanu fantáziájának terméke volt az, hogy a gázoló és tovaszáguldó autó aradi volt.

A lángok martaléka lett egy birtokos teljes jószágállománya

Nagyváradról jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított az elmúlt éjszaka folyamán a Jákóhodos község határában levő Barthos-tanyán. A tűz borzalmas erővel tombolt és oly gyorsan harapódzott el, hogy mire a tűz oltásához fogtak, a tanya teljes marhaállománya, mintegy ezer darab élőmarha és mintegy hét vagongabona elpusztult. A tűz keletkezését erélyesen kutatja a csendőrség.

KEVÉS A JELENTŐS POLGÁRI FÖLDBIRTOK MAGYARORSZÁGON

**A mágnásbirtokokon kívül nincs számbavehető földvagyon
— Érdekes kimutatás az ismertebb polgári földbirtokosokról
és birtokaikról**

Beszámoltunk arról, hogy a magyar arisztokrácia kezében milyen óriási vagyonok vannak. Természetes azonban, hogy az arisztokratákon kívül is akad még jónéhány gazdag ember Magyarországon. Ha az ország földvagyonának mai elosztódását figyeljük, megállapíthatjuk, hogy

2495 olyan földtulajdonos van Magyarországon, akinek földbirtoka meghaladja az 500 holdat.

100.000 holdnál nagyobb birtok csak egyetlen egy van az országban (Esterházyé), 50.000 holdat csak 12 birtok halad meg, 10.000 magyar holdnál nagyobb birtok 82 van, 5 és 10.000 hold között 117 birtok, 1000—5000 hold között 916 birtok, míg 500—1000 hold között 1366 birtok.

Azok közül a vagyonok közül, amelyek az utolsó évtizedekben alakultak ki, a legnagyobb földvagyon

a Mándy-család

kezében van. Mándy Sámuel felsőházi tagnak 15.134 hold birtoka van, de ezenkívül Mándy Géza örökösének is van 3236 holdjuk és Mándy Györgynek 924 holdja, de Mándy Sámuel ezen kívül 3096 hold bérleten is gazdálkodik. Mándy Aladár és Gézának pedig 3126 hold bérlete van.

Mándy Samu így az ország földbirtokosai között a hatvanegyedik helyet foglalja el.

Néhány holddal nagyobb Dréher Jenő birtoka, akinek 15.185 holdja van és akit a mai Magyarországon kétségtelenül

a legnagyobb polgári vagyon birtokosának lehet tartani.

A Dréher-család vagyona

ugyanis nemcsak földbirtokban van, hanem Dréher Jenő Budapest egyik legnagyobb háztulajdonosa is, valamint feje annak az ipari konglomeratumnak, amely a Dréher-Haggenmacher sörgyárakon kívül a vállalatok egész sorát egyesíti magában. A Dréher- és a Haggenmacher-családokat a legszorosabb rokoni kötelékek fűzik egymáshoz. A Dréher-vagyon viszont igen régi eredetű, mert

Dréherék háromszáz évig voltak Ausztria legnagyobb sörfőzői.

A nagy földvagyon tulajdonosok között szerepel

Fould-Springer Jenőné báróné,

akinek 12.970 hold birtoka van. Nagy földvagyon tulajdonosok még Stirling Emil, akinek Abaujban 8583 holdja van, Liedner József, akinek Pest megyében van 8570 holdja, Lichtsein Dezső és Samu, akiknek a Tiszántul van 7880 holdjuk. De Lichtsein Dezsőnek ezenfelül is van Borsodban 3274 holdja, úgy hogy a Lichtsein-család földbirtokvagyonja is meghaladja a 11.000 holdat. A nagy földbirtokoscsaládok közül igen jelentős földvagyon képvisel még az

okányi Schwartz-család.

Schwartz Lajosnak 6835 hold birtoka van, Schwartz Gyulának Békésben 5284 holdja, Schwartz Józsefnek pedig 18.880 holdja, ekként a Schwartz-család több mint 30.000 hold földura, ami ugyancsak komoly vagyonszámba megy.

A nagy földvagyon tulajdonosok között szerepel még

a Sváb-család.

Özvegy Sváb Sándornének Diósjenőn 6668 holdja van, Sváb Jánosnak 6010 holdja, Sváb Gyulának 4041 holdja, Sváb Lőrincnek 640 holdja, Sváb Ernának 635 holdja és Sváb Sán-

dornak 635 holdja egészíti ki ezt a családi vagyont.

A földvagyonok között igen komolyan szerepel a Kohner-család vagyona. Ennek a vagyonnak sorsa mostanában dől el. A Kohner-vagyon alapja kétségtelenül a 8437 holdas föld birtok volt, amihez még 10.208 hold bérlet is csatlakozott.

A Kohner-vagyon

alapját Kohner Zsigmond és Agost vetették meg és sokáig ezt a vagyont tekintették a földbirtokon kívül a legjelentősebb magyar mobil vagyonnak.

Ezek közül a XIX. század második felében megalapozott nagy vagyonok közül kiemelkedett még

a Schossberger-családé.

A Schossbergerek előbb voltak bankárok, azután földbirtokosok, míg a Kohnerék gabona-kereskedőből lettek földbirtokosok, majd bankárok. A Schossberger-vagyon, a budapesti háztulajdonokon kívül, amelynek állaga jelentősen megkisebbedett, főleg földbirtokvagyonból áll. Hogy az utóbbi idők gazdasági eseményei milyen terhet róttak e vagyonra, itt nem térünk ki. Tornay-Schossberger Rezső bárónak 7256, Lajos bárónak pedig 3689 hold birtoka van ma is.

A nagy magyar ipari vagyonok egyik leg-hatalmasabbját

Weiss Manfréd

teremtette meg, fivérével, Weiss Berchtolddal együtt és ez a vagyon inkább az ipari és részvénybirtokban fejeződött ki, mint a földvagyonban. Weiss Manfréd kerekegyházi birtoka Csongrádban van, amelyet az örökösök ma együttesen kezelnek, 2619 hold és ehhez a vagyonhoz tartozik a csepeli gyár 560 holdas birtoka is.

Kornfeld Mór bárónak,

akinek neje a Weiss Manfréd-vagyon egyik örököse, ezenfelül Szemcséden van 4074 holdja, Mauthner Alfrédnek pedig 2967 holdja, Weiss Berchtoldnak és gyermekeinek, akiknek igen jelentős budapesti ingatlanvagyonuk is van, 3264 hold birtokuk van Fejér megyében.

Az ipari és gazdasági élet tényezői közül igen komoly földvagyon tulajdonosa

Herzog Mór Lipót báró.

akinek Dévaványán 4198 hold földje van.

A Hatvany-család

földbirtokvagyonja is komoly tétel a család vagyonában, mert a Hatvany-birtok 3789 holdas s mert ezenfelül még ugyanott Hatvany Ferenc báró és Hirsch Albertné tulajdonában van 2278 hold, valamint a cukorgyár birtokában 2343 hold. Mindezen felül a Hatvany-vagyon részei, azok a nagy földbirtokok is, amelyeken főleg a cukorgyári üzem érdekében gazdálkodnak.

Azok sorában, akik a magyar földvagyon komoly tulajdonosai közé számíthatók, még más nevek is szerepelnek.

A Biedermann-család

is igen nagy földbirtok tulajdonosa. Rezső bárónak 6815 holdja van, Imre bárónak 4815 holdja, Ottó lovag örökösének 4393 holdjuk és Elek bárónak 4070 holdja, Gross Jenőnek 5600 holdja van, Nirnsee Ferencnek 5400 holdja, Fried Leonak Tiszacsegén 4715 holdja.

A nagy Freystädtler-vagyonból

Freystädtler Jenő lovagnak

még mindig van 2000 holdja, azonfelül budapesti házai, valamint a Hűvösvölgyben lévő

Tanszerek, táskák KERPEL-nél.

nagyértékű telke.

Nagy Sándor Zalában 4582 hold föld birtokosa.

Halmos Károly dr. budapesti ügyvédnek, akinek leánya Szemere István felesége, 4544 holdja van Abaujban.

A nagy Szemere-vagyonból,

amely már nem az ősi birtok, hanem Szemere Miklós szerzeménye, Szemere Istvánnak Pest-szentlőrincen 2300 holdja van, maga az ősi Szemere-birtok, amely ma Szemere Hubáé, Gombán 950 hold, Strauss Pál tiszacsegei földbirtokosnak 4116 holdja van, a Graefl-birtok pedig 4091 hold.

A régi Magyarország egyik leggazdagabb családjá volt Biharban a Bölöny-család. Nagy-Bölöny Józsefnek, aki az egykori kolozsvári intendáns vagyonát örökölte, Biharugrán 3258 holdja van.

A Léwayak földbirtokából, amelyet Léway József, az Első Magyar Általános egyik alapítója szerzett, Léway Frigyes és Tibor báró kezén van 4328 hold.

Az egykori Magyarország egyik leggazdagabb főnemes családjának,

a Baich báróknak

nagy birtokából Baich Mihály báró tulajdonában maradt 3440 hold.

Orosdy Fülöp bárónak,

aki tudvalevőleg képviselő is, budapesti ingatlan vagyonán kívül 3355 holdja van.

Az Orosdy-vagyon, amely valamikor Európa egyik legnagyobb vagyonának számított, ma már szétfőredezett.

a Dungyerszky-családé.

Ez ma Jugoszláviában a legnagyobb vagyon egyike, de azért Dungyerszky Cedeonnak és Györgynek Jászksíeren még van 3328 holdja és Budapesten több ingatlanja.

Az egykori híres vagyonok közül még megvan egy része az Egyedy-vagyonnak is. A tragikus végű Egyedy Artur örökösének a Dunántul 2566 holdjuk van. Éber Antálnak tápiószentmártoni birtoka 1952 hold. Gaál Gaszton balatonföldvári birtoka 1809 hold. Mezőssy Bélának 1813 holdja maradt. Brázay Kálmánnak, aki fűszerüzletből és sósorszeszgyártásból szerezte vagyonát, családja ma 1796 holdon gazdálkodik. Az öngyilkos Hönich Henrik malomigazgató után maradt nőtincsi birtok 1743 hold. Wekerle Sándor vagyona ma így oszlik meg: Wekerle Gézának van Nyiregyházán 1204 holdja, Wekerle Sándornak, a volt miniszternek 935 holdja, feleségének pedig mintegy 350 holdja.

A fentiekből kiténik, hogy a magyar arisztokrácia, valamint a Dréher-, a Fould-Springer-, okányi Schwartz-, valamint a Mándy-vagyonon kívül számottevő, nagy földbirtok alig van ma már Magyarországon.

Szerkesztői üzenetek

D. F. Arad. A dominó-, valamint a römiköveket legegyszerűbben langyos szappanos vízzel lehet tisztítani. A fehérítést perhidrollal is elérheti. Ennek a szernek 8—10 százalékos vizes oldatá kitűnő fehérítő, mellyel lemosva tegyük napfényre a köveket.

Vidéki. A szabályzat értelmében a vidéki postahivatalok délelőtt 8—12, délután pedig 3—6 óra között kötelesek hivatalos órát tartani. Ahol távirta van, a hivatalos órán túl érkezett táviratokat is ki kell kézbesíteni. Sziveskedjék névvel ellátott panaszával az illetékes postaigazgatósághoz fordulni.

H. K., Halmagy. Az állampolgársági új törvényjavaslat sorsáról még semmi bizonyosat nem lehet tudni. Mindenesetre helyesen teszi, ha iratát beszerzi, legalább azokkal nem lesz baja.

Z. L. Bokszeg. Maniu Gyula pontos címe: Badacia, jud. Bihor. Irhat a miniszterelnökségre is. (Bucuresti, Calea Victoriei, Palatul Cantacuzino). Az ügyben semmiféle közbenjárást természetesen nem vállalhatunk.

SPORT KÖZLÖNY

Rég látott érdeklődéssel tekint Arad sportközönsége a vasárnapi bajnoki mérkőzések elé

A kiegyensúlyozott erők nagy küzdelme várható --- A legjobb bírák vezetik a nagy meccseket --- Mind a nyolc elsőosztályú csapat nagyszerű összeállításban szerepel

A holnapi, vasárnapi bajnoki forduló elé hatalmas érdeklődéssel tekint Arad sporttársadalma, mert ez alkalommal a bajnoki szezon legérdekesebb mérkőzéseit bonyolítják le. Arad futballt szerető közönsége a hosszú évekig tartó távolmaradása után örömet kéltően visszapártolt a labdarugás sportjához, aminek magyarázata abban rejlik, hogy egyenlő ellenfelek küzdelmét szemlélheti, tekintettel arra, hogy a vezető együttesek, a *Gloria-CFR*, és az *AMTE* a Nemzeti Bajnokság küzdelmeiben vesznek részt, így minden egyes összecsapás nyitnak mondható és a mérkőzések iramosak, élvezetesek és izgalmasak.

A mostani forduló azért bír nagyobb jelentőséggel az eddigiekénél, mert mind a négy bajnoki mérkőzés egyenlő ellenfeleket állít egymással szembe. A *Gloria-CFR* pályán két I. osztályú mérkőzést bonyolítanak le.

ATE - Unirea

A nap eseményébe a két veretlen összecsapása hozza meg a legélénkebb szint. Ugy az *ATE*, mint az *Unirea* az idei szezonban váratlanul feljavult és hogy ez a javulás nem fellángolás, azt bizonyítja, hogy mindkét együttes a kezdés óta élen áll. Az *ATE* is és az *Unirea* is egy-egy döntéltől eltekintve, végig nyerték a mérkőzéseket. A bajnoki táblázat élen az *Unirea* áll, követve a tornászok együttesétől. Ugy az *Unirea*-nak, mint az *ATE*-nek egyforma a pontszáma, csupán jobb gólaránya révén birtokolja az *Unirea* az első helyet. Az összeállítás a következő: *ATE*: Dragan—Zanoni Mihály—Szabó, Csipai, Lingurar—Cucula, Grosz, Tóth, Kiss Bajthy. — *Unirea*: Mokuca—Ujj, Nedabilek—Nedici, Tausch, Nagy—Ujj II., Szabó, Kitzinger, Megyesi, Varga. A mérkőzést *Burdán* bíró vezeti, míg a határbírák *Mágori* és *Ardelean* lesznek.

AAC - Hakoah

Ez a meccs is nagy érdeklődésre tarthat számot, tekintettel az *AAC* két hét előtti pompás szereplésére és a játékosok nagy formájára. Az *AAC* együttese legutóbb lángoló lelkesedése révén szerzett elismerést s ennek köszönheti a győzelmét is, de nem utolsó sorban a nagyszerűen játszó és ekkor klasszikus játékot mutatott *Szabó* Bélának is, aki egymaga állta utját az ellenfél támadásának. Az *AAC*-isták a legutóbbi nagyszerű szereplés nyomán biztosra veszik a győzelmét, de a *Hakoah* is épp az utolsó meccsen mutatott kiváló játékot, amelynek eredménye a *Transylvania* legyőzése volt. Mind a két együttes nagyon fog igyekezni és ennek az igyekezetnek gyümölcse izgalmas és szép játék lesz, ahol mind a két együttes teljes tudását veti majd latba. Az *AAC* csapata: Németh—Kovács, Pfeiffer—Koloncsics, Szabó B., Kolumbán—Katz, Török, Pernek, Puskás, Zsiga. — A *Hakoah* csapata: Máté—Engel, Mórmas—Stern, Wiesner, Deutsch—Kántor, Grünfeld, Spierer, Rosenbach, Krämer. — A játékvezető tisztét *Darázs* tölti be, míg a segédbírák *Fock* és *Muntean* lesznek.

Az *AAC* pályán is éppen ilyen nagyfontosságú meccsek kerülnek sorra. És pedig:

Olimpia-PTT—Soimi

Az *Olimpia-PTT* tudásának teljében száll küzdelembe. Ez a szimpatikus küzdelem tudó és nagy tudású együttes lelkes játéka révén szokta elérni győzelmét, de ehhez a lelkesedéshez a tudás is hozzájárul. Az *Olimpia-PTT* csapata most az összeállításban veszi fel a küzdelmet.

de ez az összeállítás bizonyosan be fog válni, mert a tréningen a csapat pompás játékot mutatott. Az *Olimpia-PTT* győzni akarása valószínűleg meghozza a gyümölcsét, bár a *Soimi* nem lebecsülendő ellenfél. A gáji együttes nagy szerű irammal szokta meglepni ellenfelet és a győzelmeit így éri el. A *Soimi* vezetősége lelkes sportemberekből rekrutálódott és ilyen irányítás mellett érthető is az egyesület jó szereplése. A csapatok: *Olimpia-PTT*: Kiss—Vass, Gábor—Egedy, Feuerstein, Chiral—Comlosan, Groza, Barbu I., Clora, Lepis. — *Soimi*: Boiasiu—Filimon, Markov—Stoica, Julan, Demian—Dodea, Bogoteanu II., Popian, Constantin, Feler. — A meccset *Macean* bíró vezeti, míg határbírái *Auer* és *Avarffy*.

Transylvania—Tricolor

Ezt a meccset is nagy érdeklődéssel kíséri Arad sporttársadalma, mert itt fog megküzdeni a lelkesedés s stílus a lendületek. A *Transylvania* közismerten a leglelkesebb és legküzdőképesebb együttese Aradnak, amelynek tüneményesen felfelé ivelt a görbéje. A *Transylvania*

Nagy siker mellett bonyolították le a Hellas és az AKE közötti klubközi tenniszverseny első napját

Az első napi küzdelem után 5:4-re vezet az AKE — A verseny holnap tovább folyik —

Az AKE és a Hellas közötti klubközi tenniszverseny ma, szombaton vette kezdetét a Hellas nagyszerű vörössalagos pályáin. A két napra tervezett verseny mai, szombati napján érdekes küzdelmek folytak le és a versenyszámokat nagyszámú és előkelő érdeklődő jelenlétében bonyolították le. Mind a két klub csapatában tíz férfi és tíz női versenyző vesz részt és a küzdelmek női- férfi-szinglikből, férfi- és vegyes-párosból állanak. A mai első napon kilenc küzdelmet bonyolítottak le, amelyek közül az AKE ötöt, a Hellas pedig négyet nyert meg és így az AKE egy játszma előnnyel kezdte a holnapi napot. Mai eredmények:

Női-egyes: Hackerné (H)—Schwartzné (A) 6:1, 6:3. Piso Baba (H)—Holländerné (A) 6:4, 3:6, 6:2. Lusztig Gitta (H)—Kradigati Baba (A) 6:4, 7:5. Dr. Crasnicné (A)—Bockné (H) 6:2, 6:4. Halmagianné (A)—Adlerné (H) 6:3, 7:5.

Férfi-egyes: Kendeffy gróf (A)—Weininger dr. (H) 6:4, 8:6. Fábris (A)—Németh (H) 6:1, 6:2.

Férfi-páros: Crasnic dr., Gitta S. (A)—Botis dr., Andrényi báró (H) 6:3, 6:3. Tánzos, Piso (H)—Dabiciu, Cioban (A) 2:6, 6:4, 6:3.

A verseny nagyszerűen pereg és ezért dícséretet érdemelnek *Tánzos* és *Piso* mérnökök.

A Bíró-Testület mai közgyűlésén a tagok ismét a régi vezetőséget választották meg

Nagy érdeklődés mellett, 31 bíró jelenlétében tartotta ma este a B. T. évi közgyűlést, amelynek legfontosabb pontja az új tisztikar megválasztása volt. A lényegtelen pontok letárgyalása, a *Vulpe*, *Pálffy*, *Oravetz* és *Gencsi* összetételű kandidálóbizottság jelölése után került sor a választásra, amely alkalommal a régi, jól bevált tisztikart emelték ismét a tisztségekbe. Eszerint ismét *Bozgan* György, a köztisztviselőben álló sportember került az elnöki székbe, míg a bizottság tagjai *Oravetz* László, *Burdán* Miklós, *Darázs* István és *Vostinár* Mihály lettek. Két póttagot is választottak és pedig *Oprita* Chirita és *Dürer* Jánost. A választás után az ujonnan megválasztott elnök megköszönte a tagok ragaszkodását és biztosította a bírakat, hogy mindenkor megvédi érdekeiket.

O Csehszlovákia—Olaszország 10:6. Prágában mérkőzött a két ország válogatott ökölvívó csapata, a csehszlovákok győztek. Az olaszok vereségét magyarázza, hogy olimpiikonjaik nélkül mentek Prágába.

A. Friedmann uriszabósága

Bul. Reg. Maria 15., Verboos-ház, 1. em.
Legkényesebb igényeknek megfelelő
öltönyt készít 7-800 Lejért.

egy év alatt küzdötte fel magát az I. osztályba és itt lelkesedése révén díszes pozíciót verekedett ki magának. A *Transylvania* ezen a pozícióján kívül szimpátiát is szerzett és a hívelnek tábora nagyon megnövekedett. A *Transylvania* vezetősége bebizonyította, hogy igyekvésével és munkakedvvel mit lehet elérni. A *Tricolor* az utóbbi időkben nem szerepelt hírnevéhez méltóan, pedig ebben az együttesben határozottan kvalitás rejlik. A *Tricolor* vezetőit azt hangoztatták, hogy ez alkalommal be fogják bizonyítani, hogy mit is tud a csapatuk. *Transylvania*: Tury—Megyesi, Gábor I.—Mihailovici, Kosek, Bódi—Soll, Hess, Nicoara, Nemzotzky, Soky. — A *Tricolor* összeállítása a következő: *Goldstein*—*Palásti*, *Besések*—*Babó*, *Schmiedt*, *Risztin*—*Borlodan*, *Wolf*, *Ardelean* I., *Hönig* II., *Ardelean* II. A mérkőzés bírása *Oravetz* László, míg segítőitársai *Probszt* és *Crisan*.

A II. osztályban is teljes forduló bonyolítanak le. Ezeket a meccseket játszik: *Victoria-RAC*, bíró: *Höhn*, *Vulturul-AVMSE*, bíró: *Morocz*, *Titanus—Juventus*, bíró: *Czegka*, *Banatul—Egyetértés*, bíró: *Szabó*, *Virtutea—Frontiera*, *Pécakán*, bíró: *Oprita*.

Az ifjúsági bajnokság: *Soimi—Gloria*, bíró: *Chiral*, *AAC—ATE*, bíró: *Kalmár*, *Transylvania—AMTE*, bíró: *Sasu*, *Olimpia—Tricolor*, bíró: *Ujj*, *Unirea—Titanus*, bíró: *Vostinár*, *Egyetértés—Hakoah*, bíró: *Morkov*. — **Szövetségi díjmérkőzések, II. csapatok részére:** *AAC—Hakoah*, bíró: *Adamovici*, *Transylvania—Tricolor*, bíró: *Cristea*, *Gloria—AVMSE*, bíró: *Fürbacher*, *Unirea—ATE*, bíró: *Ipszilanti*.

Előre kell hozni a november 20-iki fordulót

A Nemzeti Bajnokság kisorsolása alkalmával szem előtt tartották a helyi bajnokság érdekeit is és így történt, hogy azon a vasárnapon, amikor vezető csapataink a Nemzeti Bajnokságért küzdenek, akkor kerületi bajnoki mérkőzéseket nem tartanak. Ugyilátszik, hogy a sorsolásnál elnézés történt, mert szeptember 25-én egy a *Gloria-CFR*, mint az ekkor Brassóban szerepet vállalt *AMTE*, szabadok. Ugyanis a munkáseggyüttes közös megegyezéssel előre hozta a *Brasovia* elleni mérkőzését, így sem Nemzeti Bajnoki, sem helybeli bajnoki mérkőzések nem lesznek. Az őszi bajnoki program zsufoaltsága miatt a hideg hónapokba húzódik, így nagyon üdvös volna, ha a disztrikt a legutolsó, november 20-i forduló erre a feltétlen alkalmasabb dátumra hozná előre, amely azt eredményezné, hogy a bajnokság október 16-án véget érne. A dátum előnyös megváltoztatása anyagi előnyt is szolgáltatna a rendező egyesületeknek, mert a közönség is szívesebben látogatja a korai mérkőzéseket, mint a télbe hajló vasárnapon. Várjuk a disztrikt intézkedését! (kop)

O A Ripensla Bécsben. A temesvári *Ripensia* október 1-én és 2-án Bécsben vendégszerepel, ellenfele a *WSC*, illetve a *Rapid* lesz.

Olcsóbb bárkinél **RECORD** női és férfiszövetek gyári lerakata!

Női divatkabát tiszta gyapjú 140 sz. 165, 225, 395
Női kosztümkelmék 69, 125, 195

Férfi divatszövetek 150, 270, 390
Raglan double 285, 350, 495

Egyenruhászövet lányoknak, tiszta gyapjú 90
Egyenruhászövet fiúknak 140 sz., tiszta gyapjú 240

Vászon, flanel és selymek legolcsóbb nagyraktára!

Az Aradi Közlöny a sportért

Az Aradi Közlöny mindenkor nagy szolgálatakat tesz Arad egyetemes sportjának és az aradi sportegyesületek híalaja a lapunkhoz való ragaszkodásban nyilvánul meg. Arad sportja valóban összeforrt az Aradi Közlönyvel, mert lapunk minden sportmegmozdulásról részletesen tájékoztatja olvasótáborát. Az Aradi Közlöny és a sportegyesületek közötti közvetlen baráti jóviszonyok tanubizonyosága az a sok levél, amelyet az egyesületek lapunk szerkesztőségéhez intéznek. A most hozzánk érkezett levelek közül kiemeljük az alantakat, annak bizonyítékául, hogy az aradi sportegyesületek az Aradi Közlöny támogatását mennyire értékelik.

Az Aradi Közlöny tekintetes szerkesztőségének Arad.

A Mosóczy-telepi Egyetértés Sport Egylet választmányja az 1932. évi szeptember 8-án megtartott rendes ülésén jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg az Aradi Közlönynek az augusztus 28-án tartott zászlószentelési ünnepélyének sikere érdekében kifejtett hatalmas és sikeres propagandáért. Nagy örömmel olvastuk nb. lapjokban az újszólván naponta megjelent cikkeket és jól esett valamennyi tagtársunknak és előfizetőjünknek, hogy szerény kis egyesületünket felkarolva együtt küzdöttek a siker érdekében és az Aradi Közlöny volt az egyedüli lap, amely nehéz munkánkban támogatott és segédkezett nyújtott. Hálánkat olyképpen óhajtjuk kifejezésre juttatni, hogy az egyesületünket is olvasótáborukba sorozzuk. Kérjük, hogy a jövőben is támogassanak bennünket a sport érdekében kifejtett munkánkban és maradjunk sporttársi üdvözlettel.

Aradi Egyetértés Sportegylet

Ficker Károly, elnök. Hofstädter János, titkár.

Az Aradi Közlöny tekintetes szerkesztőségének Arad.

A f. hó 4-én lebonyolított országos athletikai versenyeink nagy sikeréhez nem csekély mértékben járult hozzá az a hathatós támogatás, amelyben a tekintetes szerkesztőség a versenyt részesítette. Nem mulasztjuk el ez alkalommal a tekintetes szerkesztőségnek lelkiismeretes munkásságáért és páratlan támogatásáért városunk sportja és egyesületünk nevében a leghálásabb köszönetünket kifejezni. Magunkat ajánlván gyünk kiváló nagyrabecsüléssel:

„Aradi Athletikai Club”

Nagy Imre, ügyv. elnök.

Schwellengraber Kálmán, ath. szakosztályvez.

O Iváncsicsot szeretik Bucurestiben. Bucuresti tudósítónk jelenti, hogy az október 2-án Bucurestiben eldöntésre kerülő román-lengyel válogatott mérkőzés vezetésére a labdarúgószövetség első helyen a magyar Iváncsicsot, második helyen a cseh Stefanovszkit, végül pedig a jugoszláv Fábrist ajánlotta a lengyeleknek.

O Énekes és társai szerdán délután érkeznek Budapestre és az olimpiakonok utolsó csoportja részére is diszes fogadtatást készítenek elő.

O Wetzert nem adta ki Ripensia és kénytelen visszatérni Franciaországból Temesvárra. Párisból jelentik: Weter, a Ripensia középcsatára pár hónappal ezelőtt eltávozott Temesvárról és a franciaországi Hyeresben vállalt football-tréneri állást, ami mellett mint játékos is szerepelni akart. A Ripensia és a francia egyesület közti tárgyalások azonban eredménytelenül végződtek. A Ripensia nem adta ki Wetzert a francia szövetségnek és így ez most tételekre kárthatva kénytelen visszatérni Temesvárra, ahol mint játékost és trénerül újból alkalmazza régi egyesülete. — Weter hazakerzését a jövő hétre várják.

O Kiváló távugró eredmény a Budapest-kerületi bajnokságban. A BSZKART-pályán megtartott atlétikai verseny első napján feltűnésteltően jó eredmény született a távolugrásban, de a többi versenyszámok között is akad még egy-két kiemelkedő eredmény. A versenyen a MAC nem jelent meg, mert Karlovits felfüggesztését sérelmesnek tartották. Eredmények a következők: 100 méteres síkfutás: 1. Raggambi dr. 10.8 mp. 2. Gerő. 3. Forgács. 800 méteres síkfutás: 1. Zsitvai 1.59.4 mp. 2. Sárvári. 3. Govrik. 200 méteres gátfutás: 1. Kovács 25.5 mp. 2. Orvány. 3. Kovács. Rudigrás: 1. Friedrich 335 m. 2. Bácsalmási. 3. Szekrényesi. Távugrás: 1. Fekete 734 cm. 2. Balogh 733 cm. 3. Batori. Gerelyvetés: 1. Vár-

szeghy 59.75 cm. 2. Farkas. 3. Takács. 5000 méter: 1. Szilágyi 15.34 mp. 2. Simon. 3. Görög. A versenyt holnap, vasárnap folytatják.

O Remetz Stockholmban. A magyar diszkoszvető olimpikont, Remetzet okt. 15-re Stockholm-ba, egy ottani versenyre hívták meg.

O Nincs változás a válogatott csapatban. Budapest: Pénteken semmi változást sem jelepat körül, Máriássy legénysége tehát előreláttentettek be a szövetségben a válogatott csapat hatóság az eredeti felállításban lép pályára a csehek ellen. Csehszlovákia csapatában esetleg Silny lesz a balösszekötő Kopeczky helyett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Jugoszlávia megengedte a romániai élőállat tranzító-forgalmát **Ismét megkezdődnek az Olaszország felé irányuló állatszallítványok — Nagy kedvezményeket biztosít az új olasz-román szerződés**

Románia gazdasági életének és főleg a román élőállatexport szempontjából rendkívüli fontosságú és nagyjelentőségű értesítés hirtérjedt el az aradi gazdasági körökben, amelyet később a temesvári és belgrádi jelentések is megerősítettek. Az átiratban arról értesítettek az ottani illetékes köröket, hogy

Jugoszlávia a mai naptól ismét engedélyezi az Olaszország felé irányuló élőállat-export-tranzítóforgalmát.

Ez által lehetőség nyílik arra, hogy legnagyobb és legfontosabb piacunkra ismét megindulhasson az export, annál is inkább, mert a

nemrégiben megújított olasz-román kereskedelmi szerződés olyan kedvezményeket biztosít a romániai élőállatnak, amelyekkel a határzár előtt nem rendelkezett. A jugoszláv hatóságoknak ez az intézkedése nagy meglepetést váltott ki az itteni érdekelt körökben és biztosra vehető, hogy ennek következtében rövidesen megélnékül az itteni élőállatpiac — ami minden más szemponttól eltekintve — azt is eredményezni fogja, hogy a megye állattenyésztői valamiképpen behozzák azokat a veszteségeket, amelyeket a még nemrégiben pusztított állatbetegségek következtében szenvedtek.

= Gazdát cserélt aradi ingatlanok. Barcza József eladta Str. D. Balasa 122. sz. házat 100.000 lejért Izsó Lajosnak. — Máris Todor eladta Calea Victoriei 34. sz. 164 négyszögöles telkét 20.000 lejért Zvonár Margitnak. — Szabó Vilmosné és társai eladták a zimándi dülöben levő telket 90.000 lejért Egri Dezső és társainak. — Sandi Mircea eladta Óvár-téri 234 négyszögöles telkét 12.000 lejért Székely Lászlónak. — Dániel Marcsa és társai eladták a Birkás-dülöben 180 négyszögöles telket 34.000 lejért Brindas Mihálynak. — Izsó Lajos és társai eladták a volt Sarló-utca 11. számú házat 195.000 lejért Minarek István és nejének. — Kollár János és neje eladták a gáji legelő 8. számú házat 80.000 lejért Imbroanu Avramnak. — Dr. Robu Jánosné eladta str. Muresului 5. számú 167 négyszögöles telkét 150.000 lejért Mocioni Antalnak. — Brebán József és neje eladták volt Kasza-ucca 31a. sz. házat 166.000 lejért Berczeg Mária és társainak. — Sperneac J. eladta Bul. Carol 6., 134 négyszögöles telkét 50.000 lejért Pop Demeter és nejének. — Magulean Péter eladta Gáj Szerb-uccai 222. négyszögöles telek fele jutalékát 10.000 lejért German Demeter és nejének. — Haas Irén eladta Str. Ioan Kálvin 44a. számú házat 300.000 lejért özv. Niedermayer Ferencné és társának. — Hönigesz Nándor és neje eladta a Str. Trib. Butianu 6. szám alatti négyszögöles telket 60.000 lejért Iancu Veturianak. — Özv. Heitz Nándorné eladott Nyomásköz dülöben 12 hold szántót 600.000 lejért Schiopu Vichentie és nejének. — Bakó Mihály és neje eladták a Szurduk-dülöben 5 hold szántót 50.000 lejért Buvár Mihály és nejének. — Világ János és neje eladták a Str. Simion Balint 9. számú házat 350.000 lejért László Annának. — Curticean József eladott a Nyomásköz-dülöben 1 hold 900 négyszögöles szántót 40.000 lejért Schiopu Vichentie és nejének. — Halik György eladta Str. Militarilor 4. számú telkét 14.000 lejért Ádámsok Gáspár és nejének.

= Hivatalos devizaárfolyamok. A Banca Nationala helyi fiókjának hivatalos árfolyamai. Az első árfolyam a vételi, a második árfolyam az eladási kurzust jelenti. Páris: 6.59 (6.63), London: 605 (610), Zürich: 32.60 (32.80), Berlin: 39.60 (40), Newyork: 166.90 (167.70), Milano: 8.58 (8.70), Prága: 4.98 (5), Bécs: 18 (19), Belgrád: 2.60 (2.90), Amsterdam: 67.60 (67.85), Brüsszel: 23.30 (23.50), Szófia: — 90 (1.—)

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékert nem vállalunk felelősséget Felhívás.

Mint Bogdan Gyula ügyfelem képviselője, értesitem Aradváros VI-ik kéményseprő kerületének lakosságát, hogy a központi revíziós bizottság, szeptember 17-iki 314—932. S. II. számú határozatával, felfüggesztette Aradvárosának 7902-ös számú határozatának végrehajtását, így továbbra is nevezett a VI-ik kerületnek a mestere és így csak egyedül ő és az ő megbízottjai jogosultak kéményseprői iparral járó munkálatokat végezni és senki más. Ennek következtében kérem az érdekelteket, alkalmazkodjanak ezen határozat következményeire, úgy a díjak fizetése tekintetében, mint a munkálatok teljesítésében, hogy ne adjanak felemnek alkalmat perlekedésre.

Tisztelettel:

Boneu Vazul, ügyvéd.

Értesítés!

Értesítem a nagyvárdemű vásárló közönséget, hogy a volt Fertig-féle helyiségben (volt Forray-ucca) **hentes-üzletet nyitottam.** Naponta friss husok és hentesárak I-a sonka, felvágottak. **Szolid árak! Pontos kiszolgálás!**

Szíves pártfogást kér:

Czomor Péter.

Gyári árban férfi fehérneműt
vehet és mérték után rendelhet.
E vállalatok férfi fehérnemű készítését hozott anyagból is.
REISZ
fehérnemű üzem,
Str. Berthelot 8. színházzal szemben. 2069

Marcu Anna
I-ső ker. városi szülésző
Arad, v. Magyar-uca 12. sz.
Szegénybeteg részére ingyen kezelés.
Felek részére 200 Lej kezelési díj.

Felhívom a háziurak figyelmét!
mint városi speofális patkányirtó vagyok, szereim az összes irtószereket felülmulja, 1 adag 30 lej. Szereim egyedárusítója:

Fischer Oszkár, Arad, Str. Gh. Lázár 4. (v. Simonyi-u)

Olesó árak
mellett szép és jó szörmeszükségleteit
Zimmermann Sándor
üzemél, v. Eötvös-u. 6., szegességi hg.
Ugyanott szörmejavítások és alaktások olesón eszközölteknak. 2790

Őszi ruhákat és kabátokat legszebben fest, tisztít, valamint gallérokat legolcsóbban fényez
KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weitzer J.-u 11. — — v. Magyar-u. 10.

Automobilokat
legszebben, legtartósabban fényez
Ducoval
Anton Szontágh
Autó-kárptösmunkát is vállal.
Str. Ghiba Birta 42. (v. Kórbáz-uca).

A menyházai nyaralók és kirándulók tiyemébe!
Aki jól, olesón akar étkezni, keresse fel a
KAUFMANN-vendéglőt.
Kitűnő házikoszt.

Paladics György
szocialis-művész késműt;
épület, butort
és berendezéseket
feltűnő olesó árban.
Arad, Str. Ghiba Birta 16. v. Varjasay József-uca.)

Készpénzért
megvesszük butorait, ezüstjöt, antik tárgyait, szőnyegeit, varrógépeket stb. stb. Eladó olesón Lengyel-féle teli háló, konyhaberendezés, Singer varrógép, festmények stb. stb. **COMISIO** bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összeköttetésben álló temesvári szögház 24 százalék mellett folyóit kölcsönöket arany és ezüst tárgyakra, ékezetekre, valódi szőnyegekre, írógépekre, stb. úgy, hogy ilyen tárgyaknak a szögházba való eljuttatására megbízásokat ismételten elfogadunk.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Hő és olesóság hullám
MENYHÁZÁN
80 lejérszoba és teljes napi ellátás.
Vonatköltség Aradról Menyházáig és vissza 170 Lej.
Szeptember 5-től, október 15-ig.
25 fokos radium tartalmu szabad uszoda és kádfürdő.
Az ARADI KÖZLÖNY előfizetői részére 50 százalékos fűrdőkedezmény!!

Házeldás:
Lappa legelőgalmasabb helyén fekvő, nagy üzemhelyiségekkel, megfelelő raktárakkal rendelkező, 6 szobás lakásból álló, jól jövödelmező üzemház eladó. Előrendű tőkebefektetésre kiválóan alkalmas. Érdeklődők forduljanak a Bányai Bankkegyesület aradi fiókjához, vagy annak lippai fiókjához. 2995

ABC
utakon részére:
A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL** szállodában.
B: mert olesó áron nyujt mindent: szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.
C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —
VASÁRNAP, SZEPTEMBER 18.
Bucuresti. 12. Dumitrescu zenekar. 1. Gramofon. 3. Falusi zene. 6. Mateu zenekar. 8.40. Gramofon. 9. Zeller: „A madarász” című operette. — Budapest I. 12. Református istentisztelet. 1. Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. Majd: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 4. Gramofonhangverseny. 5.45. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 7. Néprajzi közvetítés Galambok zalamegyei községből. 7.45. Csóka Béla magyar nótákat énekel Pertüs Jenő és cigányzenekarának kíséretével. 9. Sporteredmények. 9.20. Előadás a Studióból. 1. Fintyi, Fanyti, Petyke. Egyfelvénásos. Mikszáth Kálmán novellájából. Irta: Havasi Sándor. 2. Amikor fáj a föld. Mikrofonadarab 5 képben. Irta: Ormos Gárd. Rendező: Odry Árpád. Utána körülbelül 11.10. Sporteredmények. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának zenéje. 12.30. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. Budapest II. 5—5.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12. A bécsi kamarakar hangversenye. 12.30. Erdei kőrhangverseny közvetítése a látni állatkertből. 1.15. A szimfonikusok hangversenye. 2.35. A szimfonikusok szórakoztató zenéje. Fall Leó-művek. 3.50. Citerahangverseny. 6.30. A bécsi népopera zenekara. 9.20. A jelenkor bécsi dalszerzői. 12.30. Táncczene. — Belgrád. 1. Gramofon. 2.05. Népdalok. 2.30. Operett-részletek. 6. Gramofon. 7. Tamburazenekar. 7.30. Gramofon. 9.30. Mandrino Miklós csellóművész. 10.40. Operett. 12.30. Cigányzene. — Berlin. 6.45. Szórakoztató zene. 9.10. Kétszáztagú fuvószenekar hangversenye. 12. Hírek, majd éjfélig táncczene. — Hellsberg. 6.45. Szórakoztató zene. 9. Népies táncok gramofonon. Majd: Táncczene Berlinből. — Langenberg. 6.30. Szórakoztató zene. 9. Jarno: Az erdőszelvény című operette. 12.35. Esti és táncczene. — Pozsony. 11. Evang. istentisztelet. 12.30. Katonazene. 12.20—1. Kávóházi zene. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 9. Kartsbadi reggeli zenekar. 2.05. Bányászok zenekara. 12.25. Cseh jazz-szerzők két zongorán. — Róma. 7. Zenekari és énekhangverseny. 10.45. Operett. Lombardo: Pebel asszony. — Varsó. 2.15. A szimfonikusok szimfonikus hangversenye. 7. Szórakoztató zene. 8.20. Táncczene. 10. Népszerű hangverseny. 12. Táncczene.

Felvezetik Ön t akkor, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is kimondottan az évi üzemelőket ékimerit és legjobbnak bevált „OLLA”t eredeti osomagolásban.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 19.
Bucuresti. 1. Gramofon. 6. Rádiózenekar. 8.40. Gramofon. 9. Kamarazene. 9.45. Rogalski és Silvestri zongoraművészek hangversenye. 10.15. Theodorescu: Négyes. — Budapest I. 11.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 2.05. Kóczé Antal és cigányzenekarának zenéje. 6. Asszonyok tanácsadója. 7.30. Hangverseny. 8.45. Német nyelvoktatás. 9.15. Gramofonhangverseny. 10. Kiss Ferenc előadástje. 11. Fall Leó. est, a zeneszerző halálának évtordulója alkalmából. Majd: Id. Kiss Béla és cigányzenekarának zenéje a Gellért-szállóból. — Bécs. 1.30. Nahlicek-négyes. 2.40. Schumann: Holdas éj. Schubert: A hársfa. Rubinstein: Melodie. 3.10. Gramofon. 6.50. Északi zene. 7. Brahm: Klarinet-ötös. Gramofon. 9.30. Dajos Béla hangversenye. 11. Ney Ely zongoraversenye. 12.35. Gaudriktjazz Medina Dárió énekével. — Belgrád. 1. Gramofon. 1.20. Gramofon. 2.05. Rádiózenekar. 9.40. Gramofon. 10. Opera a Nemzeti Színházból. Utána: Táncczene. — Berlin. 6.30. Cordonkaverseny. 7.10. Vidám dalok. 9.15. Szórakoztató zene. 11.20. Angol zenekari művek. Utána: Táncczene. — Hellsberg. 8. Hegedűverseny. 9.30. Szónáták fuvólára. 11.10. Angol zenekari művek. Milano. 7. Ötös. 9. Könnyű zene. Trieszt: Ötös. 10. Gramofon. 10.30. Zenekari hangverseny. — Ostrava. 12. Katonazene. 1. Gramofon. 2.30. Rádiózenekar. 8. Gramofon. 11.30. Kamarazene. — München. 6.05. Ismeretlen mesterek ismeretlen dalai. 7. Szórakoztató zene. 9.20. Rossini: Sevilliai borbély című operája. — Pozsony. 4.30. Rádiózenekar. 8.15. Gramofon. 11. Trió. Utána: Srammelzene. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 1. Gramofon. 2.15. Gramofon. 3.40. Gramofon. 11. Cservinka szoprán és Prausa alténekese nő estje. 11.30. Zica hegedűművész.

Róma. 7.30. Zenekari és énekhangverseny. 10.45. Könnyű zene. — Varsó. 7. Cseh hangverseny. 8.20. Táncczene. 10. Operett a Studióból. 12.20. Táncczene.

KEDD, SZEPTEMBER 20.
Bucuresti. 1. Gramofon. 6. Motcol-zenekar: Könnyű és román zene. 8.40. Gramofon. 9. Rádiózenekar. 9.45. Barbu Aca énekesnő. 10.05. Rádiózenekar. — Budapest I. 11.15. Az 1. honvéddalozozred zenekarának hangversenye. 2.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 7. Szalonzenekari hangverseny. 8.15. Francia nyelvoktatás. 8.45. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. 10. Politikusok, diplomaták, újságírók: Radnai Endre dr. előadása. 10.30. Hangverseny (Héber zene). Közreműködik Lineczky Bernát főkántor. Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházból. Közben: 12.30. Közvetítés a Labriola Varietéből. — Bécs. 1.30. Cerdá-zenekar. 2.40. Gramofon. 3.10. Wagner Richard-művek. Gramofon. 5.20. Hangverseny. 7. Haupt-zenekar. 9.40. Katonazene. 10.05. Pallos Ladies hangversenye a Ronacherből. 12.25. Hügel-zenekar a Lehar-teremből. — Belgrád. 1. Rádió zenekar. 2.05. Gramofon. 6. Gramofon. 7. Rádiózenekar. 10. Binicski Miroslava énekesnő. 12.30. Cigányzene. Berlin. 5.40. Dalok. 6.30. Hangverseny. 8.30. Ausorge: F-moll szonáta zongorára. 10.30. Népies táncok. — Hellsberg. 6. Szórakoztató zene. 10.30. Népszerű hangverseny. — Kassa. 1.30. Gramofon. 2.30. Rádiózenekar. 3.35. Gramofon. 4.30. Hemenka-zenekar. 5. Vidám gramofondalok. 5.30. Hemenka-zenekar. 8.50. Gramofon. Milano. 7. Táncczene. Trieszt: Zenekari és énekhangverseny. 9. Könnyű zene, Trieszt: Ötös. 10.30. Operett. — Páris (Radio-Paris). 10. Lecocq: Angot asszony teánya című operette. — Prága. 8.15—9.30. Zenés ébresztő. 12.55. Gramofon. 2.15. Gramofon. 8.25. Haydn-dalok. 9. Fuvószene. 10.30—12. Doni kozákok hangversenye a Smetana-teremből. — Róma. 7.30. Zenekari és énekhangverseny. 10.45. Rómái négyes hangversenye. — Stockholm. 10. Lehar: Mosoly országa. 12. Szórakoztató zene. — Varsó. 7. Szimfonikus hangverseny. 8.20. Táncczene. 10. Népszerű hangverseny.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN

